

χρεωστημένον, είτε ἡλευθερώθη είτε χωρὶς αἰρέσεως ὁ δούλος ἐληγάτευθη, κἀντε ὅλως οὐκ ἐδέσποσεν καὶ ἐδέσποσεν αὐτοῦ. τὸ αὐτὸ ἐστὶ κἀν ἀποθανόντος τοῦ δούλου κληρονόμος γέννηται τοῦ δεσπότου ὁ ἔχων κατ' αὐτοῦ ἐντὸς ἐνιαυτοῦ τὴν περὶ πεκουλίου ἀγωγὴν.

Εἴτε ἀπὸ τοῦ συναλλάγματος εἴτε ἀπὸ λοιπάδος λογισμῶν εἴτε ἀπὸ ἁμαρτήματος χρεωστῆται ὁ δεσπότης, ὑπέξαιρεῖ· ψιλὸν μόντοι τὸ τίμημα τοῦ κλαπέντος, οὐ μὴν καὶ τὴν ποινήν.

Ἐὰν αὐτὸν ἀνέλη ἢ τραυματίσῃ ὁ δούλος, [οὐχ] ὑπέξαιρεῖ τὴν ζημίαν ὁ δεσπότης· φυσικῶς γὰρ [ἔξεστι] τοῖς δούλοις ἁμαρτάνειν εἰς τὸ ἴδιον σῶμα. τὴν δὲ γενομένην δαπάνην εἰς ἐπιμέλειαν τοῦ ἑαυτὸν τραυματίσαντος ὑπέξαιρεῖ, εἰ καὶ τὰ μάλιστα ἀσθεροῦντος αὐτοῦ εἰ ἐπιμελήσατο, ἴδιον ἐδόκει πράττειν.

τοῦ ἄγων. εἰρηται γὰρ βι. λα' διγ. πα', ὅτι τὰ ὄντα τῆς κληρονομίας ἐὰν πούτως ληγατευθῆ καὶ καταδεχθῶσιν, ἐξ ὀφθοῦ καταβαίνουσι πρὸς τὸν ληγατάριον, μηδέποτε γενέσθαι τοῦ κληρονόμου νοούμενα. ὁμοίως βι. μζ' τί. β' διγ. ξε', καὶ περὶ τῶν πούτως ἐλευθερουμένων ὅτι οὐ δοκεῖ ποτε ὁ κληρονόμος δεσποῦσαι αὐτῶν, βι. λγ' τί. η' ς) διγ. η'.

καὶ σῆ. ὅτι τελευτήσαντος τοῦ υἱοῦ ἢ τοῦ οἰκέτου ὁ πατήρ ἢ ὁ δεσπότης ἔντρα ἄνωμου ἐνάγεται DE PECULIO· τοῦτο δὲ πλατύτερον [δ] ἐξῆς τί. διδάσκει.

κυρ. τὸ ἀπὸ συναλλάγματος καὶ τὸ ἀπὸ [λοιπάδος λο]- γισμῶν ὑπέξαιρεῖ ὁ δεσπότης. ἐπὶ δὲ τῆς κλη' —

[τούτῃ] τῷ δεσπότη. οὐκῆτι δὲ καὶ τὸ [ἐν]α[τίου] ὁ δεσπότης τι ἀπὸ δέλιτων [χρεωστῆ] τῷ οἰκέτῃ, ὡς ἐν ἀρχῇ τοῦ διγ. μεμάθηρας.

μέμνησο τοῦ ζ' διγ. τοῦ α' τί. τοῦ ιγ' βι.

σῆ. ὅτι ἐπὶ τῶν ποινάλιων ἀγωγῶν το ἀπιόν μόνον ὑπέξαιρεῖ ὁ δεσπότης, οὐκῆτι δὲ καὶ τὴν ποινήν· ἡ γὰρ ποινή οὐ φυσικῶς χρεωστῆται, ἀλλ' ἀπὸ νόμων ἐπιειροῦται.

κυρ. εἰ δὲ ἑαυτὸν πληξῆι ἢ ἀνέλη ὁ δούλος, τοῦτο οὐχ ὑπέξαιρεῖται, ἀλλ' ἢ περὶ τὴν πληγὴν δαπάνη. ἢ περὶ τὴν νόσον τοῦ δούλου δαπάνη οὐχ ὑπέξαιρεῖται.

ἄνων. ἀνάγν. βι. λγ' τί. η' διγ. θ' καὶ βι. κα' τί. α' διγ. κγ' θέ. α' περὶ δούλου ἐπιχειρήσαντος ἑαυτὸν ἀνέλεῖν, καὶ διγ. μγ' τοῦ τί.

τοῦτο ποτὲ ἀνεγνώσθη ἐν βιβριῶν ὑπὸ κυρίλλου τοῦ ἠρώος. οἰκέτου γὰρ τινος ἠγάντος ἑαυτὸν καὶ μὴ ἀποθανόντος ὁ ἄρχων ἠβούλετο αὐτὸν τιμωρήσασθαι, ἐπειδὴ σκεντῆς ἑαυτὸν ἀνέλε, τοιοῦτον, ἐπειδὴ ὡς ἀνδροφόρος κἀνεται ὁ ἀνελὼν ἑαυτὸν, ἐν ᾧ δηλονότι οὐ VITAE [TAE]DIO[.] ὅτι καὶ ἀκροῦται ἢ τοῦτου διαθήκη, ὡς ἔγνω ἐν τῷ δε τεσταμέντις μονοβιβλίω τί. γ' διγ. ς, καὶ δημεύεται ἢ οὐσία αὐτοῦ, ὡς ἀνήκεται βι. θ' τοῦ κωδ. τί. ν' ἐν ταῖς ἐποκειμέναις τῷ τί. διατάξασιν. τοῦ ἀρχοντος τοῖνον, ὡς εἶπον, βουλομένου τὸν οἰκέτην τιμωρήσασθαι ἠγάντα*) ἑαυτὸν καὶ μὴ ἀποθανόντα, περιέσωσεν αὐτὸν ὁ ἠρώος κυρίλλος κατὰ συναρπαγὴν τὸ ἀνάγνωσμα δεξιαμενος· πάντα γὰρ ἐν τῇ δε πεκουλίῳ φυσικῶς ἐξετάζεται, καὶ τὸ ἤγιον δὲ ἀδειαν δέδωκεν εἰς τὸ ἴδιον πλημμελεῖν σῶμα οὐ κατὰ νόμους, ἀλλὰ κατὰ φρον' ὅσον οὐκ ἦεν εἰς νόμους, τιμωρεῖται ὁ ἀτοχρησῆμενος ἑαυτὸν, κἀν οἰκείης ἐστίν.

ἄνων. κωδ. εἶπεν εἰς τὸ ἴδιον σῶμα. ὅθεν ἢ) μὲν ἐν δουλείᾳ πόρον ἐκ τοῦ σώματος ποιηταμένη οὐκ αἰμοῦται, ὡς βι. γ' τί. β' διγ. κδ'. ὁ δὲ ποροζῶστος δούλος ἐλευθεροῦμενος αἰμοῦται, ὡς διγ. δ' ἢ) τοῦτου τοῦ τί.

nus eius factus est. Idem est, si servo mortuo domino heres extiterit is, qui eum intra annum de peculio convenire poterat.

Sive ex contractu sive ex rationum reliquis L. 9. §. 6. sive ex delicto aliquid ei debeat, dominus dedit; scilicet nudam aestimationem furti, non etiam poenam.

Si semet ipsum occiderit vel vulneraverit servus, dominus hoc damnum non deducit; naturaliter enim licet servis in corpus suum sacvire. Sed quod erogavit in curationem eius, qui se ipsum vulneravit, deducit, quamvis si agrum curasset, rem suam agere videretur.

46. *Anon.* [ad l. 9 §. 5]. Dicitur enim lib. XXXI dig. 81 (80), quae hereditatis sint, si pure legata sint et accepta, recta via transire ad legatarium, ita ut nunquam heredis facta esse intelligantur. Similiter lib. XLVII tit. 2 dig. 65 [§. 1], et de hoc, quod heres nunquam videatur dominus esse factus eorum, qui pure libertate donati sint, lib. XXXIII tit. 8 dig. 8 [§. 1].

47. [*Steph.* ad l. 9 §. 5 verb: *intra annum*]. Et nota, mortuo filio vel servo patrem vel dominum intra annum de peculio conveniri: quod latius sequens tit. docet.

48. *Cyr.* [l. 9 §. 6]. Quae ex contractu et ex rationum reliquis debentur, deducit dominus. De his vero quae ex delictis —

49. [*Steph.* ad l. 9 §. 6 verb: *ei debeat*]. Id est domino. Non enim e contrario dominus aliquid servo ex delictis debet, ut initio dig. didicisti.

50. [*Anon.* ad l. 9 §. 6]. Memineris dig. 7 [§. 1] tit. 1 lib. XIII.

51. [*Steph.* ad l. 9 §. 6]. Nota, in poenalibus actionibus dumtaxat simplicium a domino deduci, non etiam poenam; poena enim non naturaliter debetur, sed a legibus inventa est.

52. *Cyr.* [l. 9 §. 7]. Si vero semet ipsum servus vulneraverit vel occiderit, hoc non deducitur, sed sumtus ob vulnus erogati. Sumtus ob morbum servi facti non deducuntur.

53. *Anon.* [ad l. 9 §. 7]. Lege lib. XXXIII tit. 8 dig. 9 [§. 1] et lib. XXI tit. 1 dig. 23 them. 1 [§. 3] de servo, qui se occidere conatur, et dig. 43 tit.

54. [*Steph.* ad l. 9 §. 7]. Hoc aliquando excitatum est Beryti ab heroe *Cyrillo*. Nam quam se servus quis praecipitasset nec tamen mortuus esset, praeses eum punire volebat, quia scienter se occidisset, idque, quia tanquam sicarius iudicatur qui se ipsum occidit, si nimirum non vitae taedio atque etiam testamentum eius irritum fit, ut didicisti libro singulari *de testamentis* tit. 3 dig. 6 [§. 7], et bona eius publicantur, ut relatam est lib. IX Cod. tit. 50 in constitutionibus ei tit. subiectis. Quum igitur praeses, sicut dixi, punire vellet servum, qui se praecipitaverat nec tamen mortuus erat, servavit eum heros *Cyrillus* tumultuaria huius loci lectione facta; atqui in de peculio actione omnia naturaliter spectantur, et textus licentiam dedit in proprium corpus sacvendi non secundum leges, sed secundum naturam: quantum igitur ad leges pertinet, qui se ipsum occiderit, punitur, licet servus sit.

55. *Anon.* [ad l. 9 §. 7]. Recte dixit: *in suum corpus*, inde quae in servitute quaestum corpore fecit, non fit infamis, ut lib. III tit. 2 dig. 21. Servus autem, qui lenocinium fecit, si manumittatur, infamis fit, ut dig. 4 [§. 3] eius tit.

p) Cod. λη'.
q) Legerim: ἐπὶ δὲ τῶν πλη[μμελημάτων]
r) In ipso Codice hoc loca lacuna relicta est.

s) Cod. ἠψασθαι.
t) Cod. ἡ.
u) Cod. λ'. Mox forte legendum: τοῦ αὐτοῦ τί.

L. 9. §. 8. Ὑπεξαιρεῖ καὶ εἴτι παρέσχεν ὀνόματι δούλου·
D. XV. 1. εἰ δὲ ὀνόματι αὐτοῦ ἐγγνήσεται, ἢ κατὰ κέλυσιν
αὐτοῦ ὁ δούλος δανείσεται καὶ μὴ δαπανῇ . . . εὐχάν
.. στ. κ. περὶ τοῦ πεκουλίου ἀγωγῶν . .
οὐχ ὑπεξαιρεῖ τὸ τοιοῦτον χρέος· ἀσφαλίζεται δὲ
παρὰ τῶν δανειστῶν, ἐὰν ἐναχθεῖς τι παρὰ σὺν ἐκ
τῶν εἰρημέων αἰτιῶν· καὶ¹¹²⁾ τὸν τόκον τοῦ μέσου
χρόνου ἔχουσιν ἤδη τὴν περὶ τοῦ πεκουλίου ἀγωγὴν
κινήσαντες. καὶ ἐὰν καταδικασθῇ τῇ περὶ τοῦ πε-
κουλίου ἀγωγῇ, ὑπεξαιρεῖ κινουμένων ἄλλων μετὰ
ταῦτα τὴν περὶ τοῦ πεκουλίου ἀγωγὴν.

§. 8 rel. Καὶ τὸ ἔξωθεν δικαστηρίου καταβληθὲν ὑπὲρ
αὐτοῦ ὑπεξαιρεῖ.

L. 10. ἰ. ΓΑΙ. Ἐπὶ τῆς περὶ τοῦ πεκουλίου ἀγωγῆς
D. eod.

εἰ κελύσει τοῦ δεσπότου ἢ δι' ἄγνωσιν αὐτοῦ δανείσεται
καὶ τὸ δανεισθὲν βέρον οὐ γέγονεν, εἰ μὲν ἤδη κατέβληκεν
ὑπὲρ αὐτοῦ, ὑπεξαιρεῖ· εἰ δὲ μὴ, καντίονα λαμβάνει παρὰ
τοῦ κινουμένου τῆν δε πεκουλίου. εἰ δὲ καὶ ἐν τῶν δανειστῶν
κατεδικασθῇ ἢ καὶ ἄλλω κατέβληκεν, ὑπεξαιρεῖ παρὰ ἄλλου
ἐναγομένου.

[τοῦτο οὐκ] ἐστὶν, εἰ [ἔ] μόνη προκαταρξίς [γέγονεν· ἐπὶ] γὰρ
[τῆς] δε πεκουλίου τοῦ προλαμβανόντος τὴν καταδικῆν [χρεΐ-
των] ἢ αἰρεσίς γόμενο. τὰ δαπανηθέντα περὶ τὸ
βέρον οὐκ ἠδύνατο τοῦτο ποιήσασθαι, ὑπεξαιρεῖ, ὡς ὁ ἰαβω-
λέως^{γ)} εὐθύς ἐπιφέρει.

τουτέστιν ἐὰν μετὰ τὴν καταδικῆν ἐναχθῇ παρ' ἑτέρου τῇ
δε πεκουλίου, δύναται ὑπεξαιρεῖν τὸ τῆς ἀμοιότητος κατ' αὐ-
τοῦ ἰουδικαίου χρέος, καὶ οὐχ, ὅπερ ἐπὶ τῶν θεμάτων [τῆς]
κελύσεως λέγει καὶ τῆς ἐγγυῆς, δίδωσι μὲν τὸ εὑρισκόμενον
πεκουλίον, καντίονα δὲ λαμβάνει. τὸ^{β)} μὲν γὰρ ἐκ τῆς κε-
λύσεως καὶ τῆς ἐγγυῆς χρέος οὐ μόνον κατ' οἰκίαν ἐξ ἀρχῆς
ὑπῆλθε προαίρεσιν, ἀλλὰ καὶ πεκουλίον ἔλαβε, ἢ παρικολο-
θήματα ἐστὶ τοῦ πρωτοτύπου χρέους ἢ ἐγγυῆ καὶ ἢ κέλυσιν·
τὸ γὰρ ἐκ τῆς ἰουδικαίου χρέος μόνον ὅτι οὐκ ἐκ προαι-
ρέσεως ἐστίν, ἀλλὰ καὶ πρωτοτύπου ὄφλημα λοιπὸν κατ' αὐ-
τοῦ. ἀμέλει δὲ . . . αὐτὸν ἐπηρωτήθη ὑπὲρ τοῦ οἴκετου, καὶ
πάντα δεδουκτεῖν, ἐπειδὴ ἐπερωτήσας^{α)} πρωτοτύπου ὡσπερ
χρέος ὑπεισιναῖ ἐδοξε καὶ δεδουκτεῖν· καὶ^{δ)} ἐκ προαιρέσεως
καὶ τοῦτο τὸ χρέος ὑπεισιλήθε, ὅπερ ὁμολόγησεν ἐτέρω τινὶ
καταβάλλειν, ὡς ὁ οὐλιπιῶς ἐν τῷ ἰα' διγ. τοῦ παρόντος τί.
φρησίν.^{γ)}

τοῦ ἐναντιοφ. ἀνάγγ. βι. μβ' τί. α' διγ. ιθ' ξα'. ἐν
γὰρ τῷ ιθ' φρησίν, ὅτι πολλῶν ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας χρεωστο-
μένων κρείττων ἐστὶν ἢ αἰρεσίς τοῦ προλαμβανόντος, ὡσπερ
καὶ ἐπὶ τῆς δε πεκουλίου γίνεται· ἐν δὲ τῷ ξα' διγ., ὅτι
ὁ πρόωτος νικήσας οὐ προτιμάται τοῦ μετ' αὐτὸν νικήσαντος.
λέγει δὲ καὶ διγ. λβ' τοῦ ε' τί. τοῦ μβ' βι. ὅτι αἱ πονη-
λαῶ . . .^{α)} οὐκ ἀπὸ τοῦ χρέους ἀλλ' ἀπὸ τῆς αἰτίας σκοπεῖται
καὶ οἱ ἐκ τῆς αὐτῆς ὄντες συντρέχουσιν^{β)}, εἰ καὶ κατὰ τὸν
χρόνον εἰσὶ διάφοροι· λέγει δὲ καὶ βι. ν' τί. ιξ' διγ. ρδ', ἐὰν
δύο ἀγωγαὶ προκείνται, ἢ μὲν ποσοτήτα μείζονα ἔχουσα^{β)}, ἢ
δὲ ἀτιμοποιός^{γ)}, εἰ δὲ αἱ δύο εἰσὶν ἀτιμοποιοὶ, κἂν διάφορον
ἔχουσι πούσιν, ἴσαι νομίζονται. ἢ δὲ περὶ ἀπαιτήσεως πρώτης
καὶ δευτέρας προκίος πρ' νεαρά προτιμήσων δίδωσι τῇ τῷ χρόνῳ
πρωτενοῦσῃ, τὸ αὐτὸ διορίζουσα καὶ ἐπὶ δύο δημοσίων ὄφλη-
μάτων. ἢ νεαρά περὶ χρεῶν διαλαμβάνει ἔχοντων σιωπηρῶς
ὑποθήκας καὶ προγεσίσιαν^{δ)}, τὰ δὲ λοιπὰ νομίμα προσωνά-
λεια^{ε)} εἰσὶ καὶ ἔστω αὐτῆ διαφορά.

ση. τὸν κανόνα ἐνταῦθα ἔχοντα ἐντελῶς, ὅτι ἐπὶ τῆς δε
πεκουλίου βελτίων ἐστὶν ὁ προλαμβανών, οὐ περὶ τὴν προ-
καταρξίν, ἀλλὰ περὶ τὴν καταδικῆν. ση. δὲ διὰ τὸ ἀδαστικῶς
κείμενον πανταχοῦ. ση. ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς δε πεκουλίου προτι-

Deducit etiam, si quid nomine servi praestitit: si vero nomine eius fideiusserit, vel servo quid iussu eius creditum sit, — huiusmodi aes alienum non deducit: sed creditores ei cavent refusuros se, si quid conventus praestiterit ex iis causis: et medii temporis usuras consequuntur, qui iam egerunt de peculio. Et si condemnatus est de peculio actione, deducit hoc, si postea alii de peculio actione experiantur.

Et quod extra iudicium pro eo solutum est, deducit.

X. Gai. In de peculio actione praefertur non

56. [Cyr. l. 9 §. 8]. Si iussu domini vel ignorante eo pecuniam mutuum acceperit eaque pecunia non sit in rem versa, si quidem iam pro eo solvit, deducit: sin minus, cautionem accipit ab eo, qui de peculio agit. Sed et si alteri ex creditoribus condemnatus sit vel alii solverit, deducit, si ab alio conveniatur.

57. [Steph. ad l. 9 §. 8 verb: *condemnatus est*]. Hoc non ita est, si tantum lis contestata sit: nam in actione de peculio melior est conditio eius, qui prior condemnationem occupavit — sicut Iavolenus addit.

58. [Steph. ad l. 9 §. 8 verb: *in sequenti actione*]. Hoc est, si post condemnationem ab alio de peculio conventus est, deducere potest quod iudicati actione adversus se competente debet, neque vero, quod in specie iussus et fideiussoris dicitur, peculium quale est praestat, et cautionem accipit. Nimirum debitum ex iussu et ex fideiussione non solum ab initio propria voluntate suscepit, sed etiam peculium accepit, vel fideiussio et iussus accessiones sunt debiti principalis: [sed] debitum ex iudicati actione descendens solum quia non voluntate contractum est, sed etiam principale iam debitum eius extitit. Caeterum quod promiserit pro servo, rursus deducit, quia promittendo quasi principale debitum suscipere videtur, et deducit, licet etiam hoc debitum sponte suscepit, quod alii solvere promisit, ut Ulpianus dig. 11 [§. I] huius tit. dicit.

59. *Enantioph.* [ad l. 10]. Lege lib. XLII tit. I dig. 19. 61. Nimirum dig. 19 dicit, occupantis conditionem meliorem esse, si pluribus ex eadem causa debeatur, sicut etiam fit in actione de peculio: dig. 61 autem, eum qui prior vicerit non praeferrī ei, qui postea vicerit. Dicit etiam dig. 32 tit. 5 lib. XLII, privilegia non ex tempore aestimari, sed ex causa, et concurrere quae eiusdem causae sint, licet tempore diversa sint: dicit etiam lib. I, tit. 17 dig. 104, si duae actiones sint, quarum altera summam maiorem habet, altera famosa est, [famosam actionem praeponi,] si vero utraque famosa sit, licet summam imparem habeant, pro paribus accipiuntur. Novella autem LXXXVI (XCI) de *exactione primae et secundae dotis privilegium* dat ei, quae tempore prior est, eademque definit in duobus debitis fiscalibus. [Sed] Novella de debitis tractat, quae tacitas hypothecas habent et privilegium, reliqui autem loci de personalibus privilegiis agunt, et in hoc differentia consistit.

60. [Steph. ad l. 10]. Nota hic regulam absolutam, in de peculio actione meliorem esse conditionem eius, qui occupavit, non circa litem contestationem, sed circa condemnationem. Nota id, quia ubique indistincte tra-

112) Cod. novum thema facit. Male.

v) Debebat *Gaium* nominare.

w) Sequentia aut perperam a me lecta aut corrupta esse existimo. Cf. infra schol. 63.

x) Forte κἂν.

y) Expl. fol. 13. 6. Inc. fol. 52. 59.

z) Sic Codex. Lege: *ὅτι τὰ προβιβλήγια* — καὶ τὰ μὲν ἐκ τῆς αὐτῆς ὄντα — διάφορα.

a) Cod. *συντρέχειν*.

b) Cod. *ἔχουσι*.

c) Adde: *προτιμᾶται ἢ ἀτιμοποιός*.

προτιμᾶται οὐχ ὁ¹¹³⁾ πρῶτον ἐναγαγῶν, ἀλλ' ὁ πρῶτον τὴν ψῆφον ἀπενεγκάμενος· καὶ οὐχ ὑπεξαιρεῖται τὸ χρεωστούμενον τῷ προκινήσαντι.

ια'. *Ulp.* Ἐὰν ἐναχθῆ ὁ δεσπότης τοῦ δούλου ἀμαρτήσαντος, δεῖ τὴν ἀποτίμησιν ὑπεξαιρεῖν, οὐ μὴν ἐὰν αὐτὸν ἐκδῷ.

Καὶ ὅπερ ὁμολογήσῃ καταβάλλειν ὀνόματι τοῦ δούλου, καὶ ὅπερ ὁ δούλος ὁμολογήσῃ διδόναι τῷ δεσπότη ἢ [ἐπὲρ] χρεώστου αὐτοῦ ἢ ὑπὲρ τοῦ ἐλευθερωθῆναι καὶ . . . ἐλευθερωθῆναι ὅπερ ὁ χρεώστης φυσικῶς γὰρ δοκεῖ ἰνδεβεῖν μεν . . τοῦ δεσπότου τὴν δε πεκουλίῳ· καὶ ὅπερ χρεώστην τοῦ δεσπότου ἀπῆ[τησεν], ὅτε μέντοι δεκτὸν ἡγήσεται. τὸ αὐτὸ καὶ περὶ υἱοῦ.

Ἐὰν κινήσει τῆς περὶ πεκουλίῳ ἀγωγῆς ὑπέξειλε, καὶ κινή ἕτερος τὴν περὶ πεκουλίῳ ἀγωγὴν, εἰ μὲν ἐχώρισε τοῦ πεκουλίῳ τὸ ὑπεξαιρεθὲν ἐν τῇ πρώτῃ δίκῃ, οὐ ποιεῖ νῦν ἐπὶ τῆς αὐτῆς¹¹⁴⁾ ἄλλῃν ὑπεξαιρέσιν· εἰ δὲ μὴ ἐχώρισε, καὶ νῦν ὑπεξαιρεῖ, κἂν ἀπέθανεν ὁ δούλος, ὃν ὑπέξειλε μὲν, οὐκ ἐχώρισε δέ.

Ἐὰν χρεωστούμενος ἔ νομίματα ἐναχθῆ τοῦ πεκουλίῳ ὄντος δέκα νομίματα καὶ παράσχῃ ἔ, [ὑπ]εξ[αιρῶν τὰ] χρεωστ[ούμενα] αὐτῷ πέντε, εἴτα παρ' ἑτέρου ἐνάγ[ηται] τῇ περὶ τοῦ πεκουλίῳ ἀγωγῇ, ὑπεξαιρεῖ [δέκα].

Ὁ δεσποτ . . ἦν ἀλλ τὸ κεχρεωστημένον αὐτῷ, οὐκ ὑπεξαιρεῖ. ὅθεν εἰ μετὰ

μῶνται πάντων οἱ προβιλεγιάτοι, πλὴν αὐτοῦ τοῦ δεσπότου, ὡς ἔστι μαθεῖν ἐξ ὧν ὁ παῦλος ἐν τῷ νβ' διγ. τοῦ παρόντος τί. φησίν.

ἀν ὧν. ὁμοίως βι. ιδ' τί. δ' διγ. ε' καὶ τοῦτου τοῦ τί. νβ' διγ. ἀνάγν. καὶ γ' δ) διγ. τοῦ ἐξῆς τί. καὶ βι. ε' τί. δ' [δ'γ. ιδ'.]

κν ρ. ὑπεξαιρεῖ καὶ εἴτι [ροξάλως] ἐναχθεὶς δίδωκεν, οὐ μὴν εἰ τὸν οἰκέτην εἰς νόξαν ἔδωκε. καὶ [ἐὰν] ἐπρωήθησεν ὑπὲρ τοῦ οἰκέτου, . . . μ. ν . . ὑπὲρ δεβίτωρος ἢ ὑπὲρ ἐλευθερίας [ἐὰν] ἐλευθερωθῆ, καὶ εἴτι δεβίτωρα τοῦ δεσπότου ἀπῆ[τησε, εἰ] ἕατονα] βιτευσει. τὸ αὐτὸ καὶ [ἐπὶ υἱοῦ] ὑπεξουσιου.]

ση. καὶ^{ε)} τοῦ ἐγγνησάμενον καὶ τοῦ κε]λεύσαντος δεσπότου, οἷ ἢ κέλευσις καὶ ἢ ἐγγνή [παρὰ] κολούθημα ἔστι τοῦ πρωτοτύπου χρέους . . οὐδέποτε πρωτότυπος ἔστιν αἰτία τὸ ὁμολογήσαι καταβαλεῖν ὡς πρωτότυπον ὄφλημα περιῖσταται, ὡπερ καὶ ἀπὸ τῆς ι. ν διουστ. . .^{ε)} χρέος.

κν ρ. εἰ ὁ οἰκέτης μου ἔλαβε βικάριον νομισμάτων ἔ καὶ χωρηγεί^{ε)} μοι ἔ νομίματα, εἰ μὲν [αὐτῷ] ἀφειλάμην τὸν βικάριον, ἐμοὶ κινδυνεύεται· εἰ δὲ μὴ, τῷ οἰκέτῃ, κἂν ἐπιτησεται τι, ὑπεξαιρῶ τὰ ἔ νομίματα. ταῦτόν ἐστι, κἂν ἔ νομίματα ἐχρεώσται μοι, ὁ δὲ βικάριος ἦν ἔ νομισμάτων, καὶ ἐναχθεὶς δε πεκουλίῳ κατέβαλον.

τουτέστιν εἰ ἐργῶ ὑπέξειλεν, οὐ δύναται ποιῆσαι δευτέρω ὑπεξαιρέσιν.

ἐπ[ώλησα] οἰκέτην μετὰ τοῦ πεκουλίῳ χρεωστοῦντά μοι· ἐνάγομαι δε πεκουλίῳ· εἶχε γὰρ αἰρετικὰ χρέα τὸ πεκουλίον, ἃ οὐκ ἐπώλησα, καὶ ἀπέβη νῦν ἢ ἀίρεσις· οὐδὲν ὑπεξαιρῶ· ἔχω γὰρ κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ ἰνδεβίτον καὶ ἐξ βενδίτου, εἰ ἦρκει τὸ πρᾶθῆν πεκουλίον πρὸς τὸ χρέος. εἰ μέντοι ἀγοράσω τὸν οἰκέτην, ᾧ ἔδωκάνησα^{ε)}, δύναμαι νῦν ἐναγόμενος ὑπεξελεῖν

qui prior egit, sed qui prior sententiam impetravit: nec deducitur, quod debetur ei qui prior egit.

XI. *Ulp.* Si dominus ob noxam a servo datam *L. 11. pr.* conventus sit, aestimationem deducere debet, non *D. XV. 1.* autem si eum noxae dederit.

Et quod nomine servi se soluturum promiserit, §. 1. 2. et quod servus domino praestare promiserit pro debitore eius, vel pro libertate . . . — — et quod a debitore domini exegit, si nimirum ratum habuerit. Idem est in filiofamilias.

Si nota de peculio actione deduxit et alius de §. 3. 4. peculio agit, si quidem quod in prima lite deduxit a peculio separavit, nunc in secunda lite aliam deductionem non facit: si vero non separavit, etiam nunc deducit, licet servus, quem deduxit sed non ademit, mortuus sit.

Si quis, quum ei deberentur quinque, de peculio, §. 5. quod decem valeret, conventus quinque praestiterit, et quinque sibi debita deduxerit, deinde ab alio de peculio actione conveniatur, decem deducit.

Dominus, qui aliunde quod sibi debetur [conse- §. 6. 7. qui potuit], non deducit. Proinde si eum peculio

ditur. Nota vero privilegiatos in de peculio actione omnibus praeferri, excepto ipso domino, ut discere est ex his, quae Paulus dig. 52 huius tit. ait.

61. *Anon.* [*ad l. 10.*]. Similiter lib. XIV tit. 4 dig. 6 et huius tit. dig. 52 [pr.]. Lege etiam dig. 3 sequentis tit. et lib. IX tit. 4 dig. 14 [pr.].

62. *Cyr.* [*L. 11 pr. §. 1. 2.*]. Deducit etiam, si quid noxali iudicio conventus praestitit, non autem si servum noxae dedit. Et si pro servo promisit, [vel si servus promisit] pro debitore vel pro libertate, si quidem manumissus sit, et si quid a debitore domini exegit isque ratum habuerit. Idem etiam in filiofamilias obtinet.

63. [*Steph. ad l. 11 §. 3.*]. Nota domini qui fideiussit vel iussit, . . iussus et fideiussio accessio est debiti principalis . . non est causa principalis, si quis promittat solvere . . . — —

64. *Cyr.* [*L. 11 §. 4. 5.*]. Si servus meus vicarium accepit V valentem, et mihi debet V, si quidem vicarium ei ademero, meo periculo est: sin minus, servi, et si quid postea acquisierit, V deduco. Idem est, si mihi V debebat, vicarius autem X dignus erat, et conventus de peculio solvi.

65. [*Steph. ad l. 11 §. 4 verb: ad emisset.*]. Hoc est si ipso facto deduxit, denuo deductionem facere non potest.

66. [*Cyr. l. 11 §. 7. 8.*]. Vendidi servum, qui mihi debebat, cum peculio: de peculio convenior: forte enim conditionalia debita in peculio erant, quae non distraxi, et conditio nunc extitit; nihil deduco: nam adversus emptorem conditionem indebiti habeo et ex vendito actionem, si peculium venditum debito sufficiebat. Si

113) Expl. fol. 13. 6. Inc. fol. 52. 59.

d) Numerus incertae lectionis est. Forte δ', ut scribendum sit τοῦ μετὰ τὸν ἐξῆς τί. Sic intelligitur l. 4 D. *de in rem verso*; ut edidi, intelligitur l. 3 D. *quod cum eo*.

e) Haec corrupta esse nemo est, quin videat. Caeterum cf. schol. 58.

114) An δευτέρας;

f) Lege: κούδδ ιούσσου.

g) Sic Cod. Lege χρεωσσεῖ.

h) Malim ἰδάνησα.

[τοῦ πεκουλίου πα]λήσει δοῦλον, οἷχ ὑπεξαιρεῖ ἐνα-
 γόμενος τῇ περι πεκουλίου ἀγογῆ. ἡδύνατο γὰρ παρα-
 [κατέχειν] κατὰ
 τοῦ ἀγοραστοῦ τὴν π τὴν ἀπαι-
 τοῦσαν τὰ σανιω τεμ. ω
 εἶγε τοιοῦτον ἦν το πεκούλιον ὥστε πληρωθῆναι
 μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν ἔ ἀίρεσις χρεωσ. .
 θέντος ὑπεξαιρεῖ¹¹⁵⁾

L. 11. §. 8. Ἐὰν ὁ χρεωστούμενος παρὰ δούλου ἀγοράσῃ
 D. XV. 1. αὐτόν, ὑπεξαιρεῖ παρ' ἐτέρων ἐναγόμενος. ἕκαστος

μᾶλλον ἢ κινεῖν κατὰ τοῦ πρώτου, ὅπως καὶ ἐξωτικὸς ἐπιλογῆν
 ἔχει, εἴτε κατ' ἐμοῦ εἴτε κατὰ τοῦ πρώτου ἐθέλει κινήσαι.

στέφ. θεματίσων τὸ φαινόμενον μόνον πεκούλιον πεπρα-
 κῶτα μετὰ τοῦ οἰκέτου τὸν τοῦτου δεσπότην κατέχειν παρ'
 αὐτῷ τὸ αἰρετικόν] χ[ρεός]. εἰ μὴ γὰρ θεματίσως
 [πεκου]λλου, οὔτε ἐνάγεται δε πεκουλίον, ὡς μανθάνεις
 ὑποκατιῶν ἐν τῷ παρόντι διγ.

ἀνων. προλήψει γὰρ οἷχ ἐπεται τὸ πεκούλιον τῷ π-
 πρασκομένῳ δούλῳ, ὡς βι. ιη. τί. α' διγ. κθ'.

τεθεματίσται γὰρ καὶ αὐτός ὀφειλόμενος ἐ
 ... μετὶ τὸ τοῦ οἰκέτου πεκούλιον, ἐπειδὴ ὁ δεσπότης δοκεῖ
 προλαμβάνειν καὶ κιν. κα. καταβάλλ. γὰρ
 οὔτε ἡδύνατο λέγ ἀγοραστὴν ὅτι ἐκ τοῦ πε-
 κουλίου λ. . εν αιρετοις ερο σθαί
 τῶν ὀφειλομένων σοι παρακατασχῶν γὰρ δοκεῖ προλαμβάνειν (!)
 πεκ (!) ἀλλ. . . πεκουλιου . . νερεδιταρ . . δεσποτ (!) . . . κατα-
 βῆλη (ἐκ τῷ ἀπειλον') ὅτι φανομεν . . τὴν . . πεκουλ . .
 δοκεῖς ποιούμεν . . τὴν καταβολὴν ἑαυτῷ.

δε πεκουλίο μέντοι κινεῖν κατὰ τοῦ ἡγορακότος οὐ δύναται
 οὐδὲς γὰρ, ἐσχηκῶς παρακατασχέσειν δύναται κινεῖν δε πε-
 κουλίον κατὰ τοῦ μετ' αὐτὸν κτησαμένου τὸν οἰκέτην, ὡς ἐστὶ
 μαθεῖν ἐξ ἂν ὁ γάιος ἐν τῷ κζ' διγ. φησί. λέγει [γὰρ] τὸν
 πρώτην μὴ δύνασθαι κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ κινεῖν δε πεκουλίον
 ὑπὲρ ἂν ἐπέλογσ. . . — μετὰ τοῦ πεκουλίου πεπρακῶς
 τὸν δούλον. εἰ γὰρ ἴδια μὲν τὸν δούλον, ἴδια δὲ τὸ πεκούλιον
 συναφῆσθε, ἡδύνατο κινεῖν καὶ ἰνδεδίτον. [οὐ]τω εἶπε, ἵνα
 μὴ ἐναντιωθῆ σοι τὸ λβ' λγ' [λδ' λε'] διγ.

ταύτας γὰρ ἔχουσι τὰς ἀγωγὰς οἱ πρώται ἐφ' οἷς
 πεπ[ρα]μην . . δεδῶκασι τοῖς ἀγορασταῖς, ὡς βι. ιβ' τί. . . .
 διγ. . . καὶ τί. ζ' διγ. β'. ὅτι τὰ ἰνδεδίτως καταβυλλόμενα καὶ
 μι δι' αὐτοῦ ἀπαιτοῦνται καὶ . . το . . ἰν-
 δεβι . . . καὶ μὴ ὑπεξείλε ἐν τῷ καιρῷ τῆς πράξεως
 τοῦ πεκουλίου.

κ. οὐ δύναται ὑπεξελεῖν αυτ . . .
 πεκουλ . . τοῦ τῷ καιρῷ
 τῆς προκατάξεως προσέχουμεν, ὡς βι. γ' τί. ε' διγ. λβ' καὶ
 βι. δ' τί. γ' διγ. λδ' φησί ε' ἐπεται
 τοῦ βῶνα φίδε νομῶς τῷ καιρῷ τῆς ψήφου, ὡς βι. [ε']
 τί. γ' διγ. λς πεκουλ
 καὶ βι. κγ' τί. γ' διγ. με' θε. ε'.
 εἴτε^{κ)} τὰς ὀπέρας τούτου ἐμίσησεν αὐτῷ ὁ οὐσουφρουκτουά-
 ριος ανει κατὰ τοῦ
 δεσπότην μετὰ ὑπεξαιρέσειν τοῦ ὄντος παρ' αὐτῷ πεκουλίου ἐν
 τῷ κ' διγ. τοῦ α' τί. τοῦ ξβ' θεμ. . . [ὅτι ὁ οὐσουφρουκτουά-
 ριος] οὐκ ἰσχυρῶς τοῦ δούλου τὰς ἰδίας ὀπέρας μισθοῦν οὔτε
 τῷ BONA FIDE δουλεύοντι.^{λ)}

ἀνων. ὁ δὲ πρώτης οὐ κινεῖ αὐτὴν κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ,
 ὡς διγ. κζ'.

εἰ καὶ τὰ μάλιστα φησιν ὁ ἀγοραστής δύναται κατὰ τοῦ
 πρώτου κινεῖν δε πεκουλίον ἵνα αὐνομι μέντοι λογίζεται^{μ)},

servum vendat, de peculio actione conventus non de-
 ducit: poterat enim retinere — — — — —

Si is, cui a servo debebatur, eum emerit, dedu-
 cit, si ab aliis conveniatur. Quilibet enim licentiam

vero servum cui credideram, emerim, nunc conventus
 magis deducere possum quam venditorem convenire,
 quum etiam extraneus electionem habeat, mecum an
 cum venditore agere velit.

67. [Steph. ad l. 11 §. 7]. Finge dominum dun-
 taxat id peculium, quod appareret, cum servo vendi-
 disse, debitum autem conditionale retinuisse. Nisi enim
 ponas [eum retinuisse quid ex] peculio, omnino non
 convenit de peculio, ut infra in hoc dig. disces.

68. Anon. [ad l. 11 §. 7]. Ex praesumptione enim
 peculium servum venditum non sequitur, ut lib. XVIII
 tit. 1 dig. 29.

69. [Steph. ad l. 11 §. 7]. Nam positum est, etiam
 ipsum debere minuere servi peculium,
 quoniam dominus praevenisse creditur et — — — — —

70. [Steph. ad l. 11 §. 7]. De peculio vero adver-
 sus emtorem agere non potest: nemo enim, qui retinere
 potuit, de peculio convenire potest eum, qui post ipsum
 servum acquisivit, ut discere est ex his, quae Gaius
 dig. 27 [§. 4] dicit. Ait enim, venditorem non posse
 adversus emtorem de peculio agere ob ea, quae
 — — si cum peculio servum vendidit. Quodsi
 seorsum de servo, seorsum de peculio contraxit, etiam
 indebiti conditione agere potuit. Sic statue, ne tibi
 contrarium sit dig. 32, 33, 34, 35.

71. [Anon. ad l. 11 §. 7]. Has enim actiones ven-
 ditores habent ob ea, quae emtoribus tra-
 diderunt, ut lib. XII tit. . . dig. . . et tit. 7 dig. 2, inde-
 bite soluta — — . . et non deduxit tempore venditi
 peculii

72. [Anon. ad l. 11 §. 7].
 non potest
 deducere tempus
 litis contestatae spectamus, ut lib. III tit. 5 dig. 32
 (37 pr.) et lib. IV tit. 3 dig. 34 (?) dicit
 bonae fidei possessoris tempus
 rei iudicatae, ut lib. V tit. 3 dig 36
 et lib. XXIII tit. 3 dig. 45
 them. 5 || || ||

73. Anon. [ad l. 11 §. 8]. Venditor autem adversus
 emtorem eam non habet, ut dig. 27 [§. 4].

74. [Steph. ad l. 11 §. 8 verb. posse]. Licet vel
 maxime ait, emtor adversus venditorem de peculio in-

115) Expl. fol. 52. 59. Inc. fol. 45. 38.

ι) Forte ἀδελον i. e. πρόδηλον.
 λ) Tota haec παραγραφή, maxime autem quae abhinc
 sequuntur, quid hoc loco sibi velint, equidem divinare non
 possum. Quae in fine corrupte leguntur, ea infra schol. 127
 et 151 bis repetita sunt.

ε) Expl. fol. 52. 59. Inc. fol. 45. 38.
 μ) Hoc verbum delendum est; nisi forte scribendum sit:
 μετὰ τὴν ἐκποίησιν λογίζομενος.

γὰρ ἀδεια ἔχει κινεῖν τὴν περὶ τοῦ πεκουλίου ἀγωγὴν ἢ κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ ἢ¹¹⁶⁾ τοῦ πρώτου· καὶ οἱ λοιποὶ δανεισταὶ κινουσι κατὰ τοῦ πρώτου, ἐὰν ἢ πεκούλιον.

Ὡς περὶ εἰς ὀλόκληρον ἕκαστος τῶν δεσποτῶν ἐνάγεται, οὕτως ἐναγόμενος ὑπεξαίρει τῷ αὐτῷ καὶ τῷ κοινωνῷ χρεωστούμενος.

[ιβ'.] Καὶ ὁ μὴ ἔχων γὰρ πεκούλιον ἐνάγεται.

ὁμοῦς ὑπεξαίρει τὸ ἐπιτηθέν παρ' αὐτοῦ πεκούλιον, ὡς αὐτὸς ἐαυτῷ καταβαλὼν· τοῦτο γὰρ ὁ γάιος ἐν τῷ κ' διγ. φησίν.

σῆ. ὅ[τι] τοῦ οἰκέτου προθέτος ἐπιλογὴν ὁ πεκουλιάρχος ἔχει δανειστῆς, εἴτε κατὰ τοῦ πρώτου βούλεται ἔντρα ἄντουμ δηλονότι τὴν δε πεκουλλο κινεῖν, εἴτε κατὰ τοῦ ἀγοραστοῦ περιπετούως κινήσας δὲ καθ' ἑτέρου καὶ μὴ ἀποπληρωθῆς δύναται κατὰ τοῦ ἄλλου ἡσικισσορίαν κινεῖν, ὡς ὁ οὐλιανὸς ἐν τῷ λβ' διγ. φησὶ τοῦ παρόντος τί. ὅπερ καὶ ἀνάγν. καὶ τοῦτο δὲ ἴσθι, ὅτι οὐτιλὸς ἔστιν ὁ κατὰ τοῦ πρώτου ἐνιαυτός, ὡς ἐν τῷ ἐξῆς τί. μανθάνεις.

σῆ. ὅτι τότε ὁ πρώτος ἐνάγεται δε πεκουλλο ἔντρα ἄντουμ δηλαδὴ, ὅταν ἐπὶ πεκούλιον· εἰ γὰρ δέδωκε τοῦτο τῷ ἀγοραστῇ, οὐκ ἐνάγεται, οὐδὲ εἴ¹⁾) δοκεῖ τὸ τίμημα λαβεῖν τοῦ πεκουλίου, ὡς ὁ οὐλιανὸς ἐν τῷ τέλει τοῦ λβ' διγ. φησίν. ἕτερον ἔστιν, ἐνθα ἰδικῶς καὶ αὐτοῦ τοῦ πεκουλίου τὸ τίμημα ἔλαβεν, ὡς ὁ ἰαβολέος ἐν τῷ λγ' διγ. φησίν.

κυρ. ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ οἰκέτου ἐναγόμενος καὶ ὁ χρεωστέϊ τῷ κοινωνῷ ὑπεξαίρει²⁾ εἰς τέλειον γὰρ ἐνάγομαι, καὶ μὴ ἔχη παρ' ἐμοὶ πεκούλιον. ἐπὶ πρώτου καὶ ἀγοραστοῦ, ἢ οὐσσοφρονικουαρίου καὶ προπριεταρίου, ἢ δεσπότου καὶ βίονα φιδε ἀγοραστοῦ, ἢ ἐπὶ συγκληρονόμων, ὅτε οἰκέτης πούρωσ ἡλευθερώθη ἢ ζῶντος τοῦ τεστατορος ἀπέθανεν³⁾).

σῆ. ὅτι ἕκαστος τῶν κοινωνῶν ἐνάγεται εἰς ὀλόκληρον καὶ ὑπὲρ τοῦ ὄντος παρὰ τῷ κοινωνῷ [πεκουλίου] ταύτης τῆς ἀγωγῆς, ὡς ὁ σκαεβόλας ἐν τῷ νά⁴⁾ διγ. τοῦ παρόντος τί. φησίν.

τότε δὲ ἐνάγεται, ὅταν ὄντος πεκουλίου κοινωνοὶ ὡσιν ἐπ' αὐτῷ [τῷ] ὄντι πεκουλλῷ· τοῦτο γὰρ ὁ οὐλιανὸς ἐν τῷ ιε⁵⁾ διγ. φησίν. ἀνάγν. πάντως τὰς ἐν τῷ ἐξῆς διγ. παραγράφας.

τοῦ ἐναντιοφ. ὑπόθου ἐνταῦθα ὅτι κοινωνὸν μὲν ἦν τὸ πεκούλιον, παρὰ δὲ ἐν τῶν κοινωνῶν σωματικῶς ἀπέκειτο. εἰ γὰρ παρὰ τῷ ἐν μόνῳ⁶⁾ εἶχε τὸ πεκούλιον ἢ παρὰ τοῖς δύο κχωρισμένον, ὁ ἕτερος ὑπὲρ τοῦ ἑτέρου οὐκ ἐνήγετο, ὡς διγ. ιε⁵⁾ ἀνάγν. καὶ τὸ νά.

καὶ γὰρ μὴ ἦν πεκούλιον παρ' αὐτῷ, ἐνάγεται εἰς τὸ ἐκχωρῆσαι κατὰ τοῦ κοινωνοῦ τὰς ἀγωγὰς, ὡς ὁ κέλλος⁷⁾ ἐν τῷ ιβ' διγ. τοῦ παρόντος τί. φησὶ. καὶ μὴ θανατώσης. ἐπὶ πολλῶν γὰρ θεμάτων συμβαίνει τινὰ διὰ τοῦτο μόνον κατέχεται τινι ἢ καὶ ἐνάγεσθαι, ἐπειδὴ ἔχει καθ' ἑτέρου τινὸς ἀγωγὴν, καὶ τὸ ἐναντίον διὰ τοῦτο μόνον ἔχειν ἀγωγὴν, ἐπειδὴ κατέχεται. σῆ. σὺν αὐτῷ πολλὰ γὰρ συμβαλλεται σοι καὶ πολλὰ διενυλτοῖ καὶ μάλιστα τὰ εἰρημένα περὶ πονητῶν ἐναγόμενον ἀπὸ δόλου τοῦ ἐπιτροπῶν περὶ τὰ μέσα τοῦ κα' διγ. μὴ ἐκπιωθῆ⁸⁾ δὲ σοι τὸ κείμενον ἐν τῷ ιε' διγ. τοῦ παρόντος τί. ἐνθα φησὶν ὁ οὐλιανὸς μὴ ἐνάγεσθαι τὸν κοινωνὸν ὑπὲρ τοῦ ὄντος παρὰ τῷ κοινωνῷ πεκουλίου. εἰ μὲν γὰρ διηρέθη τὸ πεκούλιον, τότε χῶρον ἔχει τὸ εἰρημένον ἐκείσε τῷ οὐλιανῷ, καὶ οὐκ ἐνάγεται θάτερος τῶν κοινωνῶν ὑπὲρ τοῦ ὄντος παρὰ τῷ κοινωνῷ πεκουλίου· εἰ δὲ μὴ διηρέθη⁹⁾ τὸ πεκούλιον, ἢ διὰ τὸ μὴ τοῦτο βουληθῆναι τοὺς κοινωνοὺς ἢ διὰ τὸ μὴ εἶναι πεκούλιον παρὰ θάτερον τῶν κοινωνῶν, καὶ τότε [ὁ] μὴ ἔχων πεκούλιον ἐνάγεται καὶ ὑπὲρ τοῦ ὄντος¹⁰⁾ παρὰ τῷ κοινωνῷ πεκουλίου κατὰ τὸ εἰρημένον ἐνταῦθα. πῶς δὲ συμβαίνει

habet de peculio sive adversus emtorem sive adversus venditorem agendi: et reliqui creditores adversus venditorem agunt, si peculium sit.

Quemadmodum in solidum alteruter ex dominis L. 11. §. 9. convenitur, ita etiam conventus deducit, quod sibi et socio debetur.

XII. Nam etiam qui peculium non habet convenitur. L. 12. D. cod.

tra annum nimirum agere potest, tamen deducit peculium apud se acquisitum, quasi sibi ipse solvens; hoc enim Gaius dig. 27 [§. 6] dicit.

75. [Steph. ad l. 11 §. 8 verb: potest eligere]. Nota: servo vendito creditor peculiaris electionem habet, utrum adversus venditorem intra annum nimirum agere velit, an adversus emtorem perpetuo: si vero cum alterutro egerit neque ei satisfactum sit, adversus alterum rescissoriam actionem intendere potest, ut Ulpianus dig. 32 huius tit. dicit, quod legas. Sed et hoc scias, annum adversus venditorem utilem esse, ut tit. sequenti discis.

76. [Steph. ad l. 11 §. 8 verb: esse in peculio]. Nota tunc venditorem intra annum nimirum de peculio conveniri, si peculium habeat: etenim si id emtori dederit, non convenitur, nec pretium peculii accepisse videtur, ut Ulpianus dig. 32 huius tit. dicit. Aliud est, si specialiter etiam peculii pretium accipit, ut Iavolenus dig. 33 dicit.

77. Cyr. [l. 11 §. 9 l. 12. 13. 14]. Si ob communem servum convenior, etiam id deduco, quod socio debet: in solidum enim convenior, licet peculium penes me non habeat. In venditore et emtore, vel usufructuario et proprietario, vel domino et bona fide emtore, vel pluribus heredibus, si servus pure manumissus sit vel vivo testatore mortuus sit,

78. [Steph. ad l. 11 §. 9 verb: in solidum]. Nota unumquemque ex sociis in solidum conveniri, etiam eius peculii nomine, quod penes socium est, haec actione, ut Scaevola dig. 51 huius tit. dicit.

79. [Steph. ad l. 12 verb: agi potest]. Scilicet tunc convenitur, si quum peculium sit, socii sint in hoc ipso peculio: hoc enim Ulpianus dig. 15 dicit. Lege omnino annotationes sequenti dig. adscriptas.

80. *Enantioph.* [ad l. 12]. Finge hic, peculium quidem commune fuisse, sed alterum ex sociis corporaliter id detinuisse. Nam si apud alterum tantum peculium habuisset, vel apud utrumque separatum, alter alterius nomine non conveniretur, ut dig. 15. Lege etiam dig. 51.

81. [Steph. ad l. 12 verb: peculium non est]. Nam licet non sit peculium penes eum, convenitur tamen, ut actiones adversus socium praestet, ut Celsus dig. 52 (51) huius tit. dicit. Et ne mireris. Multis enim casibus evenit, ut quis ideo obligatus sit et conveniatur, quia actionem in alium habet, et vice versa ut ideo actionem habeat, quia ipse tenetur. Igitur nota hoc: multum enim prodest et multa explicat, et praesertim ea, quae de pupillis ob dolum tutoris conveniendis dig. 21 medio traduntur. Nec tibi adversetur, quod dicitur dig. 15 huius tituli, ubi Ulpianus ait socium non conveniri ob peculium, quod apud socium est. Nam si peculium separatum est, tunc locum habet quod ibi Ulpianus dicit, et neuter ex sociis ob peculium, quod apud socium est, convenitur: sin autem peculium non est separatum sive quod socii id noluerint sive quod apud alterum peculium non sit, tunc etiam qui peculium non habet, ob peculium, quod apud socium est, convenitur secundum id, quod hoc loco dictum est.

116) Legerim ἢ κατὰ.

1) Particulam εἰ dele.

2) Cod. videbatur habere ἀπέθραμεν. In fine nonnulla exciderunt, licet in Cod. vestigium lacunae non appareat.

3) Cod. α.

4) Cod. ε.

5) Cod. μόνων.

6) Cod. ε.

7) Lege: σκαεβόλας.

8) Cod. ἡρέθη.

9) Cod. τοῦ μὴ ὄντος.

L. 13. [γ'.] Ἐπὶ δὲ [πράτου καὶ ἀγο]ραστοῦ, καὶ τοῦ
D. XV. 1. τῆν χοῆσιν τῶν κοινῶν ἔχοντος καὶ τοῦ τῆν δεσπο-
τείαν ἔχοντος, καὶ δεσπότου καὶ καλῆ πίστει νομῶς,
καὶ τῶν ἄλλων τῶν μὴ ὄντων κοινῶν, οὐχ ὑπεξαίρει
ὁ ἐναγόμενος τὸ ἐτέρω χρεωστούμενον.

L. 14. ἰδ'. Καὶ τοῦ δούλου χωρὶς αἰρέσεως ἐν διαθήκῃ
D. eod. ἐλευθερουμένου κινεῖται μὲν ἢ περὶ τοῦ πεκουλίου
ἀγωγῇ κατὰ πάντων τῶν κληρονόμων· οὐδεὶς δὲ
πλέον τοῦ ἰδίου χρέους ὑπεξαίρει· καὶ ὅτι γὰρ τοῦ
δούλου τελευτήσαντος ἐπὶ πολλοῖς ἀποθάνῃ κληρο-
νόμοις εἰσω ἐνιαυτοῦ ὁ δεσπότης, διαιρεῖται καὶ ἢ
περὶ τοῦ πεκουλίου ἀγωγῇ καὶ ἢ ὑπεξαίρεσις.

παρ' ἐνὶ μὲν τῶν κοινῶν εἶναι πεκούλιον, παρὰ δὲ τῶ ἄλλω
μὴ εἶναι, διὰ πολλῶν θεματίζει τῶν τρόπων ὁ αὐτὸς ἰουλιανὸς
ἐν τῷ ιε' διγ. οὐ πρὸς τὸ εἰρημένον τῷ οὐλπιανῷ ἐν τῷ ιε' διγ.
ἀλλὰ πρὸς τὸ εἰρημένον αὐτῷ κατὰ τὸ παρὸν διγ. εἰπὼν γὰρ
ἐνάγεσθαι θάτερον τῶν κοινῶν, κἂν μὴ εἴη πεκούλιον
παρ' αὐτῷ, εἰκότως ἀπαριθμεῖται θέματα, δι' ὧν παρῆσται,
πότε συμβαίνει παρὰ μὲν τῷ ἐνὶ τῶν κοινῶν εἶναι πεκού-
λιον, παρὰ δὲ τῷ ἄλλω μὴ εἶναι. καὶ μὴ δόξῃ τοῦτο ἐναν-
τιοῦσθαι τῷ κειμένῳ πρὸς τῷ τέλει τοῦ κς' διγ. λέγει γὰρ ὁ
γῆσιος ἐκεῖσε, τὸν κοινῶν ὑπὲρ τὸ μέτρον τοῦ ὄντος παρ'
αὐτῷ πεκουλίου^{α)}, εἰ δὲ μὴ εἴη παρ' ἐκεῖνῳ πεκούλιον, μὴ
δύνασθαι τὸν καταβαλόντα κινεῖν, ἐπειδὴ μὴτε νομίζεται αὐτὸν
ἐλευθερῶσαι χρέους τινός. οὐτε γὰρ διὰ τοῦτο δηλοῖ, ὅτι
οὐκ ἐνάγεται ὁ κοινῶν μὴ ὄντος παρ' αὐτῷ πεκουλίου· ἐνά-
γεται γὰρ, ἐπιταῦθ' αὖ φησὶν ὁ οὐλπιανός·^{β)} ἀλλ' ὅτι^{γ)} ἐναγόμε-
νος οὐκ ἠραγιάζετο τινα καταβαλεῖν τῷ πεκουλιῶν κρεδι-
τωρῇ, ἀλλ' ἠρκεῖ^{δ)} ἐκχωρῆσαι αὐτῷ ἢ εἶναι κατὰ τοῦ κοινῶν
ἀγωγῇ. ὥστε ἀμέλει καὶ αὐτὸς ὁ γῆσιος οὐκ εἶπε διὰ τοῦτο^{ε)}
μὴ δύνασθαι τὸν κοινῶν καταβαλόντα ὑπὲρ τὸ μέτρον τοῦ
ὄντος παρ' αὐτῷ πεκουλίου κινεῖν κατὰ τοῦ κοινῶν παρ'
μὴ εἴη πεκούλιον, ἐπειδὴ μὴ ἠλειθέρωσεν αὐτὸν τῆς ἀγω-
γῆς, ἀλλ' ἐπειδὴ μὴ δοκεῖ αὐτὸν ἐλευθερῶσαι^{β)}. καὶ ταῦτα
μὲν περὶ τῶν κοινῶν. ἐπὶ μέτοι τῶν συγκληρονόμων ἕκα-
στος πρὸ πάρος ἦτοι εἰς μόνον τὸ ὄν παρ' αὐτῷ πεκούλιον
καταδικάζεται, ὡς ὁ οὐλπιανὸς ἐν τῷ λβ' διγ. φησὶ. μὴ οὖν
συναρπαγῆς ἐκ τῆς ἐγγεγραμμένης ἀντιδιαστολῆς ἐν τῷ ιδ' διγ.

ση. ὅτι οὐτε ὁ ἀγοραστὴς ἐναγόμενος τῇ δε πεκουλίου δύ-
ναιται δεδουκτενεῖν τὸ τῷ πρώτῳ κερωωστημένον, οὐτε ὁ πρῶ-
της ἐναγόμενος δύναιται δεδουκτενεῖν τὸ τῷ ἀγοραστῇ ἰφει-
λόμενον. τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐπὶ οὐσουφρουκτουαρίου^{α)}, καὶ πάν-
των ἁπλῶς τῶν ἐναγομένων ὡς κοινῶν ὑπὲρ ἐτέρων τῶν
μὴ ὄντων αὐτῶν κοινῶν. ἐνάγεται μὲν καὶ οὐσουφρουκτουα-
ρίου παρ' αὐτῷ [ὄντος] πεκουλίου, κἂν μὴ ἐκ τῶν προσπο-
ριζόμενων αὐτῷ τὸ πρὸς τὸν οὐλπιανῷ συνάλλαγμα [γέγονε],
..... ὁ πρὸ ἐναγομεν .. καὶ μὴ δυναθῆ ..
ποῦσαι τὸ ἱκανόν. ἦρκε γὰρ ὁ οὐκότης ἐπὶ τοῖς μὴ προσπο-
ριζόμενοις τῷ οὐσουφρουκτουαρίῳ συναλλάξει, δεῖ τὸν πεκου-
λιῶν δανειστην πρῶτον κατὰ τοῦ προπριεταρίου κινεῖν, καὶ
εἰ μὴ δυναθῆ λαβεῖν^{β)} τὸ ἱκανόν, τότε κατὰ τοῦ οὐσου-
φρουκτουαρίου κινεῖν· ὅπερ καὶ ἐπὶ βόναι φίδε νομῶν^{γ)} φα-
μεν, ὡς ὁ οὐλπιανὸς ἐν τῷ ιδ' διγ. τοῦ παρόντος τί. φησὶν.

ἀνῶν. ση. ὅτι οἱ συγκληρονόμοι οὐκ εἰσὶ κοινῶν. ἀνάγν.
βι. κδ' τί. β' διγ. λβ'.

στειφ. ἀνάγν. πάντως τὸ β' τοῦ κ' διγ. θέμα· μανθάνεις
γὰρ ἐξ αὐτοῦ, ὅτι ὁ μερικὸς κληρονόμος ἀδιασπίκτως [περὶ
τοῦ ὄντος] παρ' αὐτῷ πεκουλίου ἐνάγεται. τὸ οὖν εἰρημένον
ἐπιταῦθα μὴ δεῖξῃ κατὰ διάστιξιν, εἰδῶς ὅτι ὁ μερικὸς κληρο-
νόμος αἰετὶ περὶ μόνου τοῦ ὄντος παρ' αὐτῷ πεκουλίου ἐνάγε-
ται· τοῦτο γὰρ ὡς εἶπον ἐν τῷ β' θε. τοῦ κ' διγ. φησὶν ὁ
οὐλπιανός.

XIII. Sed in venditore et emtore, fructuario et
proprietario, domino et bonae fidei possessore, et
caeteris qui non sunt socii, qui convenitur non de-
ducit id, quod alteri debetur.

XIV. Et si servus pure testamento manumissus
est, agitur quidem de peculio cum omnibus heredi-
bus: nec tamen quisquam amplius quam quod ipsi
debetur deducit. Nam et si mortuo servo intra an-
num dominus pluribus heredibus relictis decesserit,
scinditur tam de peculio actio quam deductio.

Quomodo autem eveniat, ut apud alterum ex sociis pec-
culium sit, apud alterum vero non, multis modis idem
Iulianus dig. 16 effinxit, non secundum id, quod Ulpia-
nus dixit dig. 15, sed secundum id, quod ipse in hoc
dig. tradidit. Nam quum dixerit, alterutrum socium
conveniri, licet peculium non sit penes eum, convenienter
casus enumerat, quibus ostendit, quando eveniat, ut
apud alterum ex sociis peculium sit, apud alterum vero
non sit. Nec videatur tibi hoc contrarium esse ei, quod
in fine dig. 27 dicitur. Ibi scilicet Gaius dicit, socium,
qui supra modum peculii, quod penes se habeat, [sol-
verit, socium, qui et ipse peculium habeat, convenire
posse,] si vero peculium apud illum non sit, eum, qui
solverit, agere non posse, quia illum non intelligatur
aere alieno liberasse. Neque enim propterea significat,
socium, penes quem non sit peculium, non conveniri:
convenitur enim, ut hoc loco Ulpianus dicit; sed signi-
ficat eum, si conventus esset, non cogendum fuisse ut
creditori peculiari aliquid solveret, sed tantum, ut illi
actione sibi competente cederet. Itaque Gaius non ideo
dixit socium, qui supra modum peculii penes se con-
stituti solverit, adversus socium, penes quem peculium
non sit, agere non posse, quasi eum non liberaverit
actione [de peculio], sed quia non intelligitur eum [aere
alieno] liberasse. Et haec quidem de sociis. Si vero
plures heredes sint, unusquisque pro parte sive quan-
tus penes ipsum peculium est condemnatur, ut Ulpia-
nus dig. 32 [pr.] dicit. Itaque ne turberis his, quae
dig. 14 opponuntur.

82. [Steph. ad l. 13]. Nota nec emtorem, si de
peculio conveniatur, deducere posse quod venditori de-
bitum sit, nec venditorem, si conveniatur, deducere
posse quod emtori debitum sit. Idem est in usufruc-
tuario [et proprietario], et simpliciter in omnibus, qui
tamquam socii pro aliis conveniuntur, si non sint socii.
Nempe convenitur etiam usufructuarius, si peculium pe-
nes eum sit, licet non de his, quae ei acquiruntur, cum
servo contractum sit, [si prius proprietarium conventus
sit] et satisfacere non potuerit. Si enim servus in his,
quae usufructuario non acquiruntur, contraxerit, cre-
ditorem peculiarem prius adversus proprietarium agere
oportet, et si ei satis non fiat, tunc adversus usufruc-
tuarium agere: quod etiam in bonae fidei possessoribus
dicimus, ut Ulpianus dig. 19 [§. 1] huius tit. tradit.

83. Anon. [ad l. 14]. Nota coheredes non esse
socios. Lege lib. XXIV tit. 2 dig. 32 (!).

84. [Steph. ad l. 14]. Lege omnino them. 2 [§. 1]
dig. 30, ex quo discis, ex parte heredem indistincte de
peculio, quod penes ipsum est, conveniri. Ex eo igitur,
quod hoc loco traditur, ne distinctionem inducas, sed
scias, ex parte heredem semper de eo duntaxat peculio,
quod penes ipsum est, conveniri: hoc enim, ut dixi,
Ulpianus dig. 30 them. 2 [§. 1] ait.

α) Εκεῖσσι quaedam manifestum est. Forte supplē-
dum: καταβάλλοντα δύνασθαι κινεῖν κατὰ τοῦ κοινῶν, παρ'
ᾧ εἴη πεκούλιον.

β) Lege ἰουλιανός.

γ) Cod. ὅτε.

δ) Cod. videbatur habere: ἢ ἄρα.

α) Cod. τό.

β) Omnino aliquid addendum, πῶς; χρέους τινός.

γ) Cod. λζ.

δ) Adde καὶ προπριεταρίου.

ε) Cod. κινεῖν.

ς) Cod. νομῆν κινεῖν.

ιε'. *Ulp.* Καὶ ἐπὶ δύο τῶν χρησίων τῶν καρπῶν ἔχόντων καὶ δύο καλῆ πίστει νομέων οὐχ ὑπεξαίρει ὁ εἰς τὸ τῷ ἑτέρῳ χρεωστούμενον. [τὸ αὐτὸ ἐπὶ κοι|νωνῶν¹¹⁷), ἐὰν κειχωρισμένα τὰ πεκούλια ἔχωσιν, ὥστε μὴ ἐνάγεσθαι τὸν ἑνα ὀνόματι τοῦ ἄλλου πεκούλιου· εἰ δὲ κοινόν ἐστιν, εἰς ὀλόκληρον ἐνάγονται καὶ ὑπεξαίρεται τὸ κειχωρησθέν¹¹⁸) ἑκατέρῳ.¹¹⁹)

ις'. *Ulp.*¹²⁰) Ἐστὶν ὅτε τοῦ κοινοῦ δούλου μόνον εἰς τῶν δεσποτῶν ἔχει τὸ πεκούλιον, ὡς ἐνθα πωλήσει ὁ εἰς τὸ ἴδιον¹²¹) μέρος χωρὶς τοῦ πεκούλιου, ἢ ὁ εἰς παράσχη πράγματα ἐπὶ τῷ τῆν δεσποτείαν μένειν παρ' αὐτῷ καὶ τῆν διοίκησιν ἔχειν τὸν δούλον, ἢ ὁ εἰς ἀφείλεν, ἢ παρεχώρησε μὲν ὁ δεσπότης αὐτῷ εἰς πεκούλιον, ἀλλ' ἐν χρέεσιν.

ιζ'. *Ulp.* Ὁ δούλος τοῦ δούλου καὶ τὸ πεκούλιον εἰσὶ τοῦ πρώτου δούλου. τὸ χρεωστούμενον οὖν τῷ δεσπότην παρὰ τοῦ πρώτου δούλου ὑπεξαίρεται καὶ ἐκ τοῦ πεκούλιου τοῦ δούλου [τοῦ δούλου]¹²²). ὅπερ

κρη. ἐρας ἐστὶν καὶ οἱ. ὡς βόνα φίδε νομέες ἢ οὐσουφρουκτουάριοι· οὗτοι γὰρ οὐκ εἰσὶ κοινοί. ἐπὶ τοῖς τοῖς ἔχω τοῖς αὐτοῖς) ... ἂν τῶν πεκούλιων, ἵνα μηδεὶς ὑπὲρ τοῦ ἑτέρου ἐνάγεται. συμβαίνει δὲ τοῦ ἐπικεινοῦ οἰκέτου^{h)} πεκούλιον ἐπὶ τῶν δεσποτῶν ἀνήκειν, ὅτε ὁ ἕτερος τὸ μέρος τοῦ οἰκέτου ἐπώλησε, ἢ διοίκησιν μόνον αὐτῷ ἐπέτρεψε οὐ μὴν καὶ δεσπότην τῶν πραγμάτων ἐποίησεν, ἢ ἀφείλετο [τὸ] πεκούλιον, ἢⁱ⁾ ἐν ἀγωγαῖς ἦν τὸ πεκούλιον.

Θεός γὰρ ὅτι οὐ ψυχῇ κοινοῦντος ἐπέτρεψεν ἔχειν τῷ οἰκέτῃ πεκούλιον, ἢ καὶ κοινόν ὄν ἐξ ἀρχῆς τὸ πεκούλιον μετὰ ταῦτα διηρέθη. σῆ. ὅτι ἐσθότε μὲν εἰ καὶ^{h)} συμβαίνει τὸν οἰκέτην, μὴ εἶναι δὲ ἐπικεινον τὸ πεκούλιον (τοὺς δὲ θεματισμούς ὁ οὐλπιανός¹) ἐν τῷ ἑξῆς διγ. φησι), καὶ ὅτι τοῦ πεκούλιου διηρημένου ὁ κοινός οὐκ ἐνάγεται καὶ ὑπὲρ τοῦ ἄλλου παρὰ τῷ κοινῷ πεκούλιου.

ἀνάγν. τὸ τέλος τοῦ ια' διγ. καὶ τὸ ιβ' καὶ τὸ τέλος τοῦ κζ' καὶ τὸ κη' καὶ τὸ να'.

εἰ γὰρ ὁ δεσπότης ἐχαρίσατο τὸ γραμματεῖον τῷ οἰκέτῃ ἔχειν ἐν πεκούλιῳ, μὴ τῶν γραμμάτων ἀπαιτηθέντων οὐ δύναται πεκούλιον ἔχειν ὁ οἰκέτης, καθ' ὃ μὴ δύναται^{m)} ταῦτα οἰκέτης ὄν ἀπαιτεῖν. ἕτερον ἐστὶν, εἰ αὐτὸς ὁ οἰκέτης δανείσας τισὶν ἔλαβε παρ' αὐτῶν γραμματεῖα· ταῦτα γὰρ ἔχει ἐν πεκούλιῳ, ὡς ἐγγὺς ἐν τῷ ζ' διγ. τοῦ παρόντος τί.

ἄνων. οὐτε γὰρ δύναται τοῖς τοῖς κειχωρησθέντων ὡς μὴ δυνάμενος ἀπαιτεῖν, ὡς διγ. μζ'. ἀμέλει ἐάν σιν τῷ πεκούλιῳ ἐλευθερωθῆ, οὐ κενὴ τὰς πεκουλιάριας ἀγωγὰς, εἰ μὴ ἐκχωρηθῆ αὐτὰς, ὡς διγ. νγ' [καὶ βι. λγ'] τί. ἢ διγ. ε' καὶ ιθ' δε. β'.

εἰν ὁ ὀρδινάριος οἰκέτης μου χρεωσθῆ μοι, εἴτε ὑπὲρ αὐτοῦ ἐνάγθω δε πεκούλιον εἴτε ὑπὲρ τοῦ βικαρίου, ὑπεξαίρω τὸ χρέος. εἰ δὲ ὁ βικαριος χρεωστέ μοι ἢ τῷ ὀρδινάριῳ, ὅτε ὑπὲρ τοῦ βικαρίου ἐνάγομαι, καὶ μόνον τοῦτο ὑπεξαίρω. εἰ δὲ τι ὁ ὀρδινάριος χρεωστέ τῷ βικαρίῳ, τοῦ[το] εἰ ὑπὲρⁿ⁾ τοῦ ὀρδινάριου ἐνάγομαι, οὐχ ὑπεξαίρω· εἰ δὲ ὑπὲρ τοῦ βικαρίου, καὶ τοῦτο ἀπαιτῶ. εἰ δὲ τῷ ὀρδινάριῳ^{o)} ληγατενσω τὸ πεκούλιον αὐτοῦ, οὐχ ὑπεξαίρεται ὁ χρεωστέ μοι ὁ βικαριος, εἰ μὴ καὶ αὐτὸς εἶχε πεκούλιον.

XV. *Ulp.* Et in duobus fructuariis et duobus bona fide possessoribus alter non deducit, quod alteri debetur. Idem est in sociis, si separata peculia habeant, ut alter alterius peculii nomine non conveniatur: si vero commune est, in solidum conveniuntur et deducitur quod utrique debetur. L. 15. D. XV. 1.

XVI. [*Ulp.*] Interdum servi communis peculium tantum alter ex dominis habet, veluti si quis partem suam absque peculio vendiderit, vel alter res aliquas dederit hac mente, ut dominium apud ipsum remaneret et servus administrationem haberet, vel alter ademerit, vel concesserit quidem ei dominus in peculium, sed in nominibus. L. 16. D. eod.

XVII. *Ulp.* Vicarius et peculium sunt ordinarii. Quod igitur domino debetur ab ordinario, ex vicarii quoque peculio deducitur. Quod a vicario debetur, non deducitur ex ordinarii, sed ex ipsius

85. *Cyr.* [l. 15. 16]. ut bona fide possessores et usufructuarii: neque enim socii sunt. In sociis vero, si peculia separata sint, ne quis pro altero conveniatur. Evenit autem, ut servi communis peculium ad unum ex dominis pertineat, si alter partem servi vendiderit, vel administrationem solum ei commiserit neque vero dominum rerum fecerit, vel peculium ademerit, vel si in nominibus peculium constitit.

86. [*Steph. ad l. 15 verb: si forte separata*]. Pone enim, alterum non animo socii servo peculium concessisse, vel peculium, quod primo commune esset, postea separatum esse. Nota, aliquando evenire, ut servus quidem communis sit, peculium vero non sit commune (casus autem Ulpianus dig. sequenti enumerat), et si peculium separatum sit, socium non conveniri de peculio, quod penes socium est.

87. [*Anon. ad l. 15 in f.*]. Lege finem dig. 11 et dig. 12 et finem dig. 27 et dig. 28 et 51.

88. [*Steph. ad l. 16 verb: in nominibus*]. Nam si dominus servo cautionem in peculio habere concesserit, quamdiu ex ea cautione nihil exactum est, servus peculium habere non potest, quia non potest ipse utpote servus exactionem facere. Aliud est, si ipse servus quibusdam crediderit et ab iis cautiones acceperit: has enim in peculio habet, ut didicisti dig. 7 [§. 4] huius tit.

89. *Anon.* [ad l. 16 in f.]. Neque enim his uti potest, quia exigere non potest, ut dig. 47 (?). Ideo si cum peculio manumissus sit, actiones peculiarias non exerceat, nisi ei cessae sint, ut dig. 53 et lib. XXXIII tit. 8 dig. 5 et 19 them. 2 [§. 1].

90. [*Cyr. l. 17. 18*]. Si ordinarius servus mihi debeat, sive ipsius sive vicarii nomine de peculio convenior, debitum deduco. Sin autem vicarius mihi ordinariove debeat, hoc tum demum, si vicarii nomine convenior, deduco. Si quid autem ordinarius vicario debeat, hoc si ordinarii nomine convenior, non deduco: sin vicarii nomine, etiam hoc exigo. Si vero ordinario peculium suum legavero, non deducitur quod mihi vicarius debet, nisi et ipse peculium habuit.

117) Cod. νωνοί.

118) Cod. κειχωστούμενον.

119) Expl. fol. 45. 38. Inc. fol. 12. 7.

120) Lege: IULI. Alioqui inscribendum erat: IDEM. Et saepe Ulpianum cum Iuliano libarius confudit.

g) Legerim: ἐπὶ τούτοις δὲ κειχωρησθέντων τῶν κ.

h) Cod. τοῦ ἐπικέτου.

δ) Cod. ὁ.

k) Lege: ἐσθότε μὲν ἐπικεινον εἶναι συμβ. τὸν οἰκ.

l) Imo: Ιουλιανός.

Zachar. Basil. Suppl.

121) Forte: ἡμισυ. Nempe libarius notam ε̅ (ἡμισυ) in prototypo obviam male explicare potuit.

122) Supplevi ex Syn. p. 182.

m) Expl. fol. 45. 38. Inc. fol. 12. 7.

n) Cod. τοῦ ὑπό.

o) Cod. τὸν ὀρδινάριον.

δὲ χρεωστικῆται παρὰ τοῦ δούλου τοῦ δούλου, οὐχ ὑπεξαίρειται ἐκ τοῦ πεκουλλίου τοῦ πρώτου δούλου,

tantum peculio, sive domino sive ordinario debeat. Quod autem ordinarius servo suo debet, non deduci-

οτεφ. σῆ. ὅτι καὶ ὁ βικάριος καὶ τὸ τοῦτου πεκουλλίον ρομίζεται τοῦ ὀρδιναρίου πεκουλλίον εἶναι. τοῦτο δὲ αὐτὸ ἔγνωσ καὶ ἐν τῷ ζ' διγ. ἐπειδὴ καὶ φυσικῆ αὐτῶν ἐκίησατο κατοχῆν.

91. Steph. [ad l. 17 verb: sicut ipsi vicarii]. Observa et vicarium et peculium eius intelligi ordinarii peculium esse. Idem didicisti dig. 7 [§. 4], quia naturallem detentionem eorum nactus est.

τουτέστι ἐναγόμενος ὀνόματι τοῦ βικαρίου ὑπεξαίρει καὶ τὸ κερχρωστικῆμένον αὐτῷ παρὰ τοῦ ὀρδιναρίου· δοκεῖ γάρ ὡσπερ κηρῆσαι κατὰ τοῦ ὀρδιναρίου καὶ καταβαλεῖν ἑαυτῷ ἐκ τοῦ πεκουλλίου τοῦ βικαρίου, εἴπερ καὶ τὸ πεκουλλίον τοῦ βικαρίου πεκουλλίον εἶναι τοῦ ὀρδιναρίου ρομίζεται. διὰ τοῦτο γὰρ το... οὔτε ἐναντιοῦται ἡμῖν τὸ εἰρημένον ἐν τῷ ιά' διγ. ὅτι τότε τις ἐναγόμενος τῆ δε πεκουλλίῳ [ρομίζεται] δεδουκτενεῖν τὸ [φρουκ]ῶς ὀφ[ελομένον] αὐτῷ παρὰ τοῦ οἰκέτου, ὅτε μὴ δύναται μῆτε ἡδυνήθη τὸ v) ἱκανὸν ἀλλοχόθεν [ἑαυτῷ] περιποιεῖν. τοῦτο ἡμῖν οὐκ ἐναντιοῦται, καθὰ εἴρηται. τὸ γὰρ τοῦ βικαρίου καὶ τοῦ ὀρδιναρίου πεκουλλίον ἐν καὶ τὸ αὐτὸ εἶναι δοκεῖ, καθὸ v) πεκουλλίον εἶναι τοῦ ὀρδιναρίου πιστευεται τὸ τοῦ βικαρίου πεκουλλίον· ἐνὸς οὖν καὶ τοῦ αὐτοῦ πεκουλλίου εἶναι δοκούντος πῶς οἷόν τε ἐστὶ λέγειν, ὅτι ἀλλοχόθεν ἡδυνάτο [περιποιεῖν] τὸ ἱκανὸν ἑαυτῷ ὁ δεσπότης, τουτέστιν ἐκ τοῦ πεκουλλίου τοῦ ὀρδιναρίου;

92. [Steph. ad l. 17 verb: etiam ex peculio eorum]. Id est, vicarii nomine conventus deducit etiam id, quod sibi ab ordinario debetur: videtur enim quasi ordinarium convenire sibi quae ex peculio vicarii solvere, quandoquidem etiam peculium vicarii ordinarii peculium esse intelligitur. Propterea nec id adversatur nobis quod traditur dig. 11 [§. 6], nimirum quod is, qui de peculio conventus sit, tunc intelligatur deducere, quod sibi naturaliter a servo debeatur, si non possit nec poterit id aliunde consequi. Hoc nobis, ut dictum est, non adversatur. Nam vicarii et ordinarii peculium unum idemque esse videtur, utpote quum peculium vicarii ordinarii peculium esse credatur: atqui, quum unum idemque peculium esse videatur, quomodo dici potest, dominum aliunde, id est ex peculio ordinarii, satis accipere potuisse?

οὔτε v) γὰρ ὡσπερ τὸ τοῦ βικαρίου πεκουλλίον τοῦ ὀρδιναρίου εἶναι ρομίζεται, [οὔτῳ] καὶ [τῷ] τοῦ ὀρδιναρίου πεκουλλίον τοῦ βικαρίου πεκουλλίον εἶναι ρομίζεται, ἵνα ὡς ἐνὸς ὄντος τοῦ πεκουλλίου δυνηθῆ ἑναγόμενος [βικαριονόμω] δεδουκτενεῖν ἐκ τοῦ πεκουλλίου τοῦ ὀρδιναρίου. ἀνάγκ. τῆρ ἐν τῷ λῆ' διγ. κειμένην..... ἅμα γὰρ κερχρωστικῆθῆ ὁ δεσπότης ἐκ τοῦ πεκουλλίου τοῦ βικαρίου, μειοῦται αὐτὸ τοῦ βικαρίου πεκουλλίον, καὶ δοκεῖ λοιπὸν ὁ ὀρδιναρῖος οἰκέτης ἐν τῷ πεκουλλίῳ οὐ πάντα [ἔχειν τὰ] φαινόμενα [εἶς] τὸ τοῦ βικαρίου πεκουλλίον, ἀλλὰ τὰ λευόμενα μετὰ τῆρ ὑπεξαίρεισιν τοῦ δεσποτικῶ χρεῶς· καὶ ὁπλῶς εἰπεῖν ὁ δεσπότης ὀφειλόμενος τι ἐκ τοῦ βικαρίου μιμείται τὸν ἐξωτικὸν, καὶ ὡσπερ ἐξωτικὸς συναλλάσας τῷ βικαρίῳ, περι μόνου τοῦ πεκουλλίου [αὐτοῦ] κερχ, οὔτῳ καὶ ὁ δεσπότης ὀφειλόμενος τι ἐκ τοῦ βικαρίου ἀπὸ μόνου τοῦ πεκουλλίου τοῦ βικαρίου ποιεῖ τῆρ ὑπεξαίρεισιν, ὡσπερ κἂν αὐτὸς ὁ δεσπότης χρεωστικῆ τῷ ἰδίῳ οἰκέτῃ καὶ ἐνάγκηται παρὰ τινος δε πεκουλλίῳ, καὶ τοῦτο ὡσπερ εἰ αὐτὸς ἐχρεώστικῆ v) [φέρειν] εἰς μέσον ἀναγκάζεται.

93. [Steph. ad l. 17 verb: duntaxat ex ipso-rum peculio]. Neque enim sicut peculium vicarii ordinarii esse videtur, ita etiam peculium ordinarii vicarii peculium esse intelligitur, ut dominus si conveniatur, quasi unum idemque peculium sit, ex peculio ordinarii deducere possit. Lege [adnotationem] ad dig. 38.... Simulatque enim domino debitum fuerit ex peculio vicarii, peculium vicarii minuitur, et de caetero servus ordinarius non omnia, quae extant in peculio vicarii, sed solum ea in peculio habere videtur, quae supersunt deducto debito dominico: et ut breviter dicam, dominus, cui quid a vicario debetur, similis est extraneo, et sicuti extraneus, qui cum vicario contraxit, duntaxat de peculio eius agit, ita etiam dominus, cui quid a vicario debetur, solum ex peculio vicarii deducit, quemadmodum si ipse dominus servo suo debeat et ab aliquo de peculio conveniatur, etiam hoc quasi ipse debeat in medium ferre compellitur.

στεφ. v) οὔτε γὰρ ὡσπερ τὸ τοῦ βικαρίου πεκουλλίον v), οὔτῳ καὶ τὸ τοῦ ὀρδιναρίου πεκουλλίον τοῦ βικαρίου εἶναι ρομίζεται, ἵνα ὡς ἐνὸς ὄντος τοῦ πεκουλλίου v) βικαριονόμω δεδουκτενεῖν ἐκ τοῦ πεκουλλίου τοῦ ὀρδιναρίου. ἀνάγκ. τὸ ἐν τῷ λῆ' διγ. κειμέν... θέ...

94. Steph. [ad l. 17 verbis laudatis]. Neque enim sicuti peculium vicarii [ordinarii], ita etiam peculium ordinarii vicarii esse intelligitur, ut, quasi unum idemque peculium sit, ex peculio ordinarii vicarii nomine [conventus possit] deducere. Lege in dig. 38.....

ἀνάγκ. τοῦ λα' καὶ βι. ιδ' τί. δ' διγ. ε'.

95. [Anon. ad l. 17]. Lege 31 et lib. XIV tit. 4 dig. 5 [§. 1].

σῆ. ὅτι [τὸ] τοῖς βικαρίοις ὑπὸ τοῦ ὀρδιναρίου ὀφειλόμενον οὐ δύναται ὁ δεσπότης ἐναγόμενος ὀρδιναριονόμω δεδουκτενεῖν ἐκ τοῦ πεκουλλίου τῶν βικαρίων, κἂν συνυπεξούσιοι τοῦ ὀρδιναρίου ὡσπιν οἱ βικάριοι· ὡν γὰρ τὰ σώματα καθὰ φθάσας σοι παραδεδωκα, λέγω τὰ πεκουλλία, τὸ τοῦ ὀρδιναρίου πεκουλλίον αὐξάνει, τοῦτων τὰ χρεῶ οὐ μειοῖ τοῦτου τὸ πεκουλλίον. εἰ μένοι ἐναγθῆ ὀνόματι τῶν βικαρίων ὁ δεσπότης, ἀνάγκη ἔχει φέρειν εἰς μέσον καὶ τὸ κερχρωστικῆμένον τοῖς βικαρίοις παρὰ τοῦ ὀρδιναρίου· ὡπερ γὰρ ὁ ὀρδιναρῖος χρεωστικῆ τοῖς βικαρίοις, τοῦτο μὲν τὸ τοῦ ὀρδιναρίου πεκουλλίον οὐ μειοῖ, αὐξεί δὲ τὸ τῶν βικαρίων· ἐναγόμενος δὲ ἀνάγκη ἔχει λογίσασθαι τὸ κερχρωστικῆμένον αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ὀρδιναρίου. v)

96. [Steph. ad l. 17 verb: quod ipsis debet ordinarius]. Nota, id, quod vicariis ab ordinario debetur, dominum, si ordinarii nomine conveniatur, non posse deducere ex peculio vicariorum, quamvis vicarii conservi sint ordinario: quorum enim corpora, ut antea tibi tradidi, peculiaribus dico, peculium ordinarii augent, eorum debita peculium eius non minuunt. Si vero vicariorum nomine dominus conveniatur, necesse habet etiam id in medium proferre, quod vicariis debetur ab ordinario: quod enim ordinarius vicariis debet, hoc quidem ordinarii peculium non minuit, sed vicariorum auget: conventus autem necesse habet reputare, quod ipsi ab ordinario debetur.

διὰ τοῦ χρεῶς τοῦ ὀρδιναρίου αὐξάνεται τὸ τῶν βικαρίων πεκουλλίον καὶ μειοῦται v) τὸ τῶν ὀρδιναρίων, εἰ δηλονότι αὐξανόμενον τὸ τῶν βικαρίων πεκουλλίον αὐξάνεσθαι ποιεῖ τὸ τῶν ὀρδιναρίων πεκουλλίον· τὰ γὰρ τῶν βικαρίων πεκουλλία δοκεῖ τῶν ὀρδιναρίων εἶναι πεκουλλία· αὐξάνεται οὖν καὶ τὸ τῶν ὀρδιναρίων πεκουλλίον, καὶ εἰ ἐκεῖνος v) δε πεκουλλίῳ βικα-

97. [Steph. ad l. 17 verb: augebitur]. Per debitum ordinarii augetur peculium vicariorum, et [non?] minuitur ordinariorum peculium, siquidem auctum vicariorum peculium etiam auget ordinariorum peculium: vicariorum enim peculia ordinariorum esse videntur: augetur itaque etiam ordinariorum peculium, et si de

p) Cod. ἀπό.
q) Cod. καθὸ δέ.
r) Eadem παραγραφή proxime infra repetita est.
s) Haec, nisi fallor, corrupta sunt.
t) Eadem παραγραφή modo praecessit.
u) Adde τοῦ ὀρδιναρίου.
v) Adde δυνηθῆ ἑναγόμενος.

w) Huius scholii sensum me non plane perspexisse, ingenue confiteor. Nempe corruptelae insunt. Librarium halucinatam esse in quibusdam vel hoc ostendit, quod paulo ante idem scholium bis descripsit.
x) Forte: οὐ μειοῦται.
y) Lege: ἐνάγκηται.

ἀλλὰ ἀπὸ μόνου τοῦ αὐτοῦ, εἴτε τῷ δεσπότῃ εἴτε τῷ πρώτῳ δούλῳ χρεωστῆι. ὅπερ δὲ ὁ πρώτος δούλος χρεωστῆι τῷ δούλῳ αὐτοῦ, οὐχ ὑπεξαίρειται μὲν, ἀξίει δὲ τὸ πεκούλιον τοῦ δούλου [τοῦ δούλου] ¹²³⁾, ὥσπερ ὅτε χρεωστῆι τῷ δούλῳ ὁ δεσπότης.

ιη'. Ἐὰν ληγατευθῆ δούλῳ τὸ πεκούλιον αὐτοῦ, οὐκ ἀναγκάζεται παραέσαι τὸ παρὰ τοῦ δούλου ¹²⁴⁾ χρεωστούμενον τῷ διαθεμένῳ, εἰ μὴ πεκούλιον ἔχει ὁ δούλος τοῦ δούλου.

ιθ'. Ἐὰν ὀνόματι τοῦ δούλου κινήθῃ ἡ περὶ τοῦ πεκούλιου ἀγωγὴ, οὐκέτι κινεῖται καὶ ὀνόματι τοῦ δούλου αὐτοῦ· ἐκ δὲ τοῦ ἐναντίου δύναται.

Τοῦ προικιμαίου δούλου διπλοῦν ἔστι τὸ πεκούλιον, τὸ μὲν τῇ γυναικὶ διαφέρον, τὸ δὲ τῷ ἀνδρὶ, ὡς τὰ ἀπὸ πραγμάτων καὶ τὰ ἐξ ἐργασίας αὐτοῦ τοῦ δούλου, καὶ ἔνθα προσεχία τοῦ ἀνδρὸς ἐγράφη κληρονόμος ἢ ληγατάριος· καὶ οὐκ ἀποκαθίστησι ταῦτα τῇ γυναικὶ τοῦ γάμου λυομένου. ἀπλούστερον δὲ ἀνὴρ ἐνάγεται τῇ περὶ τοῦ πεκούλιου ἀγωγῇ, καὶ τὸ διδύ-

ριονόμινε, ἀνάγκη δοθῆναι τῷ κινῶντι καὶ ὅπερ ὁ ὀρδινάριος ὀφείλει τῷ βικαρίῳ, ὥσπερ ἐπὶ πάσης δε πεκούλιο δίδοται τὸ κερχεωστῆμενον παρὰ τοῦ δεσπότου φυσικῶς τῷ οἰκέτῃ, οὕτως χάριν κινεῖται δε πεκούλιο.

ἀνων. εἴρηται διγ. λη' θ' ε' γ' καὶ βι. λγ' τί. η' διγ. ²⁾ θ'.

ἐν τῷ δηλονότι κοῦμ λιβερώται τὸ πεκούλιον ὁ τεστάτωρ αὐτῷ ἐληγάτευσεν.

ὁ περὶ τοῦ πεκούλιου τοῦ βικαρίου κινήσας κινεῖ καὶ περὶ τοῦ ὀρδινάριου· οὐ μὴρ — ὅτε δύο τινι τοῦ οἰκέτου πεκούλιον μένος, ὡς ἐπὶ τοῦ οὐσουφρουκτουαρίου^{a)} [καὶ τοῦ] προικιμαίου, ὅς τὰ μὲν ἐξ ἑβέλ ἐξ ὀπέρις προσπορίζει τῷ οὐσουφρουκτουαρίῳ ἢ τῷ ἀνδρὶ, ἐπὶ δὲ ὅτε κληρονομία καὶ ληγάτων ἐκ διαθέσεως αὐτῶν καταλειφθῆ. ἐπὶ μὲν τοῦ οὐσουφρουκτουαρίου ἐκείνος πρώτος^{b)} ἐνάγεται δὲ πεκούλιο, [ῶ] ἀνίκει τὸ συναλλάγμα, εἰθ' οὕτως ὁ ἕτερος. τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ δύο βόνα φίδε νομέων. ὁ δὲ [ἀνὴρ] πάντως ἐνάγεται· κἂν γὰρ τὸ πεκούλιον τῆς γυναικὸς τὸ αὐτῷ παρακατάσχεσιν.

στεφ. ὅτι ὁ δοτάλιος οἰκέτης τῷ μὲν ἀνδρὶ τὸ ἐξ ὅδε βελ ἐξ ὀπέρις προσπορίζει καὶ τῶν ι. τις κἂν κῶ, πληρ εἰ μὴ διαθέσει τῇ περὶ τὸν ἀνδρα κληρονομίον τις ἢ ληγατάριον καταλέλοιπε.....

..... αλιον τέ^{c)} ἀδιαιτήτων δούλων, ὡς βι. ε' τοῦ κώδ. τί. ιγ'.

ἀνων. ἀνών. βι. κθ' τί. α' διγ. μθ^{d)} καὶ βι. μζ' τί. σ^{e)} διγ. ρσ. ^{f)}

λέγει τὸ ἐποφληθῆν μοι ἀπὸ συναλλάγματος γενομένου πρ. προσποριζομένοις ἐμοί.

ση. ὅτι ἔνθα μὴ ἐκ τῶν προσποριζομένων τῷ οὐσουφρουκτουαρίῳ συναλλάγμα ὁ οὐσουφρουκτουαρίος, πληρ οὐ πρωτοτύπως, ἀλλ' ἠνίκα μὴ δύναται [προ]πριεταρ ... πεκούλι [δα]νειστη τὸ^{g)}

[δε]δουκτεύει^{h)}, ἢ διαχωρίζομεν τὰς αἰτίας, ὡς ἐν δύο πεκούλιοις, ἵνα τυχόν ἔνθα μὲν προσφάσει [τοῦ] πεκούλιου τοῦ προσποριζομένου τῇ γυναικὶ μεθοδεύεται, δεδουκτεύει τὸ χρεωστούμενον αὐτῷ ἀπὸ συναλλάγμάτων γενομένων αὐτῷ ..

tur illud quidem, sed vicarii peculium auget, quemadmodum si dominus servo suo debeat.

XVIII. Si servo peculium eius legetur, non cogitur relinquere id, quod a vicario testatori debetur, nisi vicarius peculium habeat. *L. 18. D. XV. l.*

XIX. Si nomine servi de peculio actum sit, non etiam vicarii nomine agi potest: vice versa autem potest. *L. 19. pr. D. eod.*

Servi dotalis duplex est peculium, alterum mulieri, alterum viro competens, utputa quod ex rebus eius vel ex operis ipsius servi quaesitum est, et si respectu mariti heres scriptus sit vel legatarius, neque ea restituit mulieri soluto matrimonio. Simpliciter autem vir de peculio actione convenitur, et quod creditoribus praestitit, aut utrique peculio im-

peculio vicarii nomine conveniatur, necessario actori datur etiam id, quod ordinarius vicario debet, sicut semper in actione de peculio datur, quod dominus naturaliter debet servo, cuius gratia de peculio agitur.

98. *Anon.* [ad l. 18]. Dicitur dig. 38 them. 3 et lib. XXXIII tit. 8 dig. 9.

99. [Steph. ad l. 18]. Si nimirum ei peculium cum libertate testator legavit.

100. [Cyr. l. 19 pr. § 1]. Qui de peculio vicarii egit, etiam de peculio ordinarii agit: non autem — — — — — duobus servi peculium veluti in servo usufructuario et dotali, qui ex re vel ex operis usufructuario vel marito acquirit, et si ei contemplatione eorum hereditas vel legatum relinquatur. In usufructuario is prior de peculio convenitur, ad quem contractus respicit, et sic demum alter. Idem est in duobus bona fide possessoribus. Maritus autem omnino convenitur: licet enim peculium mulieris retentionem.

101. [Steph. ad l. 19 §. 1]. Dotalis servus marito acquirit, quod ex re vel ex operis quaesit, nisi quis contemplatione mariti heredem vel legatarium reliquerit

102. [Steph. ad l. 19 §. 1]. servum non aestimatum, ut lib. V Cod. tit. 13.

103. *Anon.* [ad l. 19 §. 1]. Lege lib.

104. [Steph. ad l. 19 §. 1 verb: sive ex mea causa]. Dicit id, quod mihi debetur ex contractu, quae mihi acquiruntur.

105. [Steph. ad l. 19 §. 1]. Nota, si contractus non ex his, quae usufructuario acquiruntur, [factus sit, conveniri quidem] usufructuarium, non autem principaliter, sed tum demum, si non possit proprietarius [ex peculio ipsi competente] creditoribus satisfacere.

(Nonnulla desunt.)

106. [Steph. ad l. 19 §. 1]. deducit, vel separamus causas, quasi in duobus peculii, ut si nomine peculii, quod mulieri acquisitum est, conveniatur, deducat, quod ei debeatur ex contractibus

123) Etiam hic verba τοῦ δούλου ex Syn. p. 182 sup-
plenda putavi.

z) Cod. θέμ.

a) Librarius hoc loco, ut et aliis locis, abbreviatione
usitatur parum usitata. Scribit enim: οὐσουκ^{g)}, quum plerum-
que solitus sit scribere οὐσουφρ^{στρ}.

b) Cod. μόνος.

124) Adde αὐτοῦ.

e) Forte: νόμον τόν.

d) Forte significatur l. 13 §. 18 D. de act. emti.

e) Vel γ.

f) Vel ξ.

g) Supple τὸ ἔκανόν. — Expl. fol. 12. 7.

h) Inc. fol. 214.

μενον τοῖς δανεισταῖς ἢ ἑκατέρῳ πεκουλίῳ λογίζεται, [εἰ] πρὸς ἑκάτερον θρεῖλετο τὸ συνάλλαγμα, ἢ μόνον τῷ τῷ ἀνδρὶ ἢ τῇ γυναικί¹²⁵⁾ πρὸς τὴν τοῦ¹²⁶⁾

putatur, si contractus ad utrumque peculium pertinet, aut solum peculio viri vel mulieris

(Nonnulla desunt.)

L. 19. §. 2. λιν¹²⁷⁾, ἐνθα ὁ μὲν ἐναγόμενος ἔχει πεκουλίον, ὁ δὲ D. XV. 1. ἐνάγων οὐκ ἔχει ἢ ἥτιον ἔχει τοῦ κεχρεωστημένου αὐτῷ. ἐπὶ δὲ δύο δεσποτῶν ἀριόζει ἢ περὶ κοινω- νίας κινουμένη ἀγωγή ἢ ἢ τὰ ἐπίκοινα διαιροῦσα.

. . . si reus peculium habeat, actor autem non habeat vel minus habeat, quam ipsi debetur. In duobus vero dominis pro socio actio est vel communi dividundo.

XX. Socii enim inter se de peculio actionem non habent.

L. 20. [χ.]¹²⁸⁾ Κοινωνοὶ γὰρ οὐκ ἔχουσι κατ' ἀλλήλων D. eod. τὴν περὶ τοῦ πεκουλίου ἀγωγήν.

XXI. Ulp. In peculio etiam est, quod dolo domini [in eo] esse desuit, si id forte ei ademit vel in fraudem creditorum passus est intricari.

(Nonnulla desunt.)

L. 21. pr. κα'. Ulp. Ἐν πεκουλίῳ ἐστὶ καὶ τὸ δόλω¹²⁹⁾ D. eod. τοῦ δεσπότητος παυσάμενον εἶναι, ἐνθα τυχὸν ἀφείλεν αὐτὸ ἢ πρὸς βλάβην τῶν δανειστῶν ἠνέσχετο σκορ- [πισθῆναι].

[Emtor non] tenetur ex dolo venditoris, nec heres vel alius successor, nisi in id, quod ad se per- venit. Spectatur autem dolus, qui ante litem con- testatam et qui postea admissus est.

§. 2. 3. ἐνέχεται¹³⁰⁾ ἀπὸ δόλου τοῦ πρῶτου, οὔτε κληρονό- μος οὔτε διάδοχος ἕτερος, εἰ μὴ εἰς τὸ περιελθόν. σκοπεῖται δὲ ὁ δόλος ὁ πρὸ τῆς προκατάφρασης καὶ ὁ μετ' αὐτήν.

.....¹⁾ τότε καὶ αὐτός²⁾ τὸ ἐκ τῶν προ- σποριζομένων αὐτῷ κεχρεωστημένων ἀπεξαιρεῖ ἑτέρῳ λόγῳ, ὅτι εἰ μὴ ἀρκεῖ τὸ προσποριζόμενον αὐτῷ ἀποπληρωσάμενον αὐτὸν, τότε καὶ ἐκ τῶν προσποριζομένων τῇ γυναικί δεδουκέναι, κατὰ μί- μνην τοῦ κινῶντος κατὰ τοῦ οὐσουφρουκτουαρίου καὶ οὕτω κατὰ τοῦ προσποριεταρίου³⁾ διὰ τοῦτο γὰρ καὶ παρήγαγε τὸ περὶ οὐσουφρουκτουαρίου θέμα καὶ εἶπεν, ὅτι ἐπὶ τοῦ οὐσουφρουκ- τουαρίου σαφέστερον ἢ τοιαύτη τρακατίζεται ζήτησις.

— tunc et ipse deducit, quod ei ex his quae ei acqui- runtur debetur, alia ratione, quia si, quod ei acquiri- tur, non sufficiat ad solvendum ipsi, tunc etiam ex his, quae mulieri acquiruntur, deducit, ad instar eius, qui adversus usufructuarium et deinde adversus proprietarium agit: nam ideirco etiam exemplum usufructuarii adduxit et dixit, in usufructuario hanc quaestionem dilucidius tractari.

στεφ. σῆ. ὅτι οἱ κοινωνοὶ οὐ δύνανται κινεῖν κατ' ἀλ- λήλων δε πεκουλίῳ προσφάσει τοῦ ἐπίκοινοῦ οἰκέτου⁴⁾ κωνονικῶς γὰρ ὁ εἰς τὸ πᾶν ἐναγόμενος τῆ⁵⁾ δε πεκουλίῳ ταύτην οὐ δύ- νανται κινεῖν κατ' ἐκείνον, ὑπὲρ οὐ καὶ ἐνάγεται. τοῦτον γὰρ βεβαίωσι τὸν κωνόνα καὶ ὑπερ φησὶν ὁ γάιος ἐν τῷ κθ' διγ.

107. Steph. [ad l. 20]. Nota socios inter se in- tuitu servi communis non posse de peculio agere: regulariter enim qui in solidum de peculio convenitur, hac actione uti non potest adversus eum, cuius nomine convenitur. Hanc regulam confirmat etiam, quod Gaius dig. 29 [pr.] dicit.

εἰ δόλω ἀδεμπτεύσει τὸ πεκουλίον ὁ δεσπότης ἢ ἀνασχῆ⁶⁾ ὁρᾶν τὸν οἰκέτην διαπαντὸς αὐτὸ, κατέχεται, οὐ μὴν εἰ ἐπὶ τῶν δανειστῶν προκαταβάλλῃ.

108. [Cyr. l. 21 pr.]. Si dominus peculium dolo ademerit vel passus sit id consumi a servo, tenetur, non autem si uni ex creditoribus prius solverit.

ἀνάγν. ἀνάγν. τὸ λ' διγ. καὶ τὸ ἦ θε. καὶ τί. γ' διγ. ιθ'.

109. Anon. [ad l. 21 pr.]. Lege dig. 30 them. 8 [§. 6] et tit. 3 dig. 19.

στεφ. τοῦτο νόησον, ἐνθα κατὰ δόλον ἠδέμπτευσεν τὸ πεκουλίον⁷⁾ κατέχεται, ὅταν κατὰ δόλον ἠδέμπτευσεν ἢ ἐμείω- σεν, ὡς ὁ οὐλίπιανός ἐν τῷ θ' διγ. διξας⁸⁾ καὶ ἐν τῷ ια' διγ. τοῦ γ' τί. φησὶν. ὥστε καὶ ἐν τῷ παρόντι διγ. τὸ IN NECEM CREDITORUM ἀπὸ κοινοῦ δεῖ λαμβάνει, οἷονεὶ ἠδέμπτευσεν τὸ πεκουλίον εἰς βλάβην τῶν δανειστῶν. μέμνησο τῆς ἐν τῷ θ' διγ. παραγραφῆς καὶ ἀνάγν. τὸ α' τῆς δε ἐν ἡμ βέρωσ διγ. ἀνάγν. καὶ τὸ πρὸς τῷ τέλει τοῦ λ' διγ. κείμενον θέμα.

110. Steph. [ad l. 21 pr. verb: si ei ademit]. Hoc accipe, si dolo peculium ademit: tenetur [enim], si dolo ademit vel minuit, ut Ulpianus dig. 9 [§. 4] et tit. 3 dig. 11 [§. 6] dicit. Proinde etiam in hoc dig. verba: in necem creditorum ex eo, quod plerumque fit, intelligenda sunt, quasi ademerit peculium in fraudem creditorum. Memineris adnotationis ad dig. 9 et legas dig. 1 [§. 1] tit. de in rem verso. Legas etiam thema, quod in fine dig. 30 positum est.

(Nonnulla desunt.)

ἢ δόλω τοῦ κουργάτωρος τοῦ μαινομένου ἀπώλετό τι· ἐν δὲ τῷ γ' διγ. [τοῦ α' τί. τοῦ ιθ' βι.] φησὶν, ὅτι [ὁ] ἐπίτροπος ἐν πουπίλλω[ι]α⁹⁾ πρᾶσ[ει] τὰ τῶν τελῶν τοῦ ἀγροῦ κούφιας, εἰ μὲν αὐτὸς ἐπώλησεν, ἐνέχεται· εἰ δὲ τῷ πουπίλλῳ πωλοῦντι συνηρσεν, ὁ μὲν πουπίλλος εἰς ὃ γέγονεν εὐπορωτέρος ἐν[έ- χεται]. ὁ ἐπίτροπος περπετωτός¹⁰⁾ τὸ γὰρ κατὰ δόλον αὐτοῦ γεγονός οὐ μετὰ τὴν ἡβην εἰς τὸν πουπίλλον. ἀνάγν. καὶ βι. μδ' τί. δ' διγ. α'.

111. [Anon. ad l. 21 §. 1]. vel dolo curatoris furiosi aliquid amissum est: et dig. 12 [§. 7] tit. 1 lib. XIX dicit, tutorem si in venditione rerum pupillarum tributa agri celaverit, si quidem ipse vendiderit, teneri: sin pupillo vendenti auctor fuerit, pupillum teneri in quantum locupletior factus sit, tutorem [vero in residuum] perpetuo: quod enim dolo eius factum est, non [transfertur] post pubertatem in pupillum. Lege etiam lib. XLIV tit. 4 dig. [11 pr.].

τοῦτο νόησον μετὰ τὴν μανίαν¹¹⁾ ἐφ' ὅσον γὰρ αὐτ. μαρνομεν¹²⁾ οὐκ ἐνάγεται, εἰ μὴ ἀνάγκη προκουραῖ ὑπὲρ αὐτοῦ δίνην ὑπεισιέναι καὶ δεφεν- δεύειν αὐτὸν, ὡς φθάσας εἶπον ἐν τῷ γ' διγ. ¹³⁾ τοῦ παρόντος τί. ἐπὶ δὲ τῆς τριβουτορίας ἐκχωρεῖ τὰς ἀγωγὰς.

112. [Steph. ad l. 21 §. 1 verb: in curatore]. Hoc accipe post furorem: nam quamdiu curam furiosi gerit, non convenitur, nisi necesse sit pro eo iudicium suscipere et eum de- fendere, ut supra dixi dig. 3 [§. 4] huius tit. In tribu- toria autem actione actiones praestat.

125) Scil. διαφέροντι.
126) Expl. fol. 12. 7.
127) Inc. fol. 214, cuius dimidia pars eaque inferior decst.

128) Cod. haec praecedentibus iungit non interrupto lineae tenore.
129) Cod. τῷ δούλω.
130) Lege: Ὁ ἀγοραστής οὐκ ἐν.

ε) In Cod. ipso hoc spatium in albo relictum est.
κ) Cod. αὐτούς.

ζ) Forte δειξας vel διδάξας.
η) Cod. θεῖς.